



GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1212-365

Chișinău

08 noiembrie 2012

**Biroul Permanent
al Parlamentului
Republicii Moldova**

În temeiul art.73 și art.74 din Constituția Republicii Moldova se prezintă Parlamentului spre examinare în mod prioritar proiectul de lege cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, elaborat de Ministerul Afacerilor Interne și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.828 din 7 noiembrie 2012.

Anexă:

*Hotărârea Guvernului nr.828 din 7 noiembrie 2012
(în limba română și limba rusă)*

- 4 file;

*proiectul de lege cu privire la activitatea Poliției
și statutul polițistului
(în limba română și limba rusă)*

- 83 file;

*nota informativă la proiectul de lege
(în limba română și limba rusă)*

- 8 file.

Prim-ministru

VLADIMIR FILAT

*Ex. N. Sonda
Tel.: 022- 250-579*

08 11 2630 12



~~Ministerul Justiției~~

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 828

din 7 noiembrie 2012

Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege cu privire
la activitatea Poliției și statutul polițistului**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului.

Prim-ministru

VLADIMIR FILAT

Contrasemnează:

Ministrul afacerilor interne

Dorin Recean

Ministrul finanțelor

Veaceslav Negruța

Ministrul justiției

Oleg Efrim

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE
cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

CAPITOLUL I
DISPOZIȚII GENERALE**Articolul 1. Obiectul și sfera de reglementare**

(1) Prezenta lege stabilește cadrul juridic și principiile de activitate, organizarea și funcționarea, atribuțiile, împuternicirile și obligațiile Poliției, finanțarea și asigurarea tehnico-materială a acesteia, precum și statutul polițistului.

(2) Prevederile prezentei legi se aplică polițiștilor – persoane angajate la serviciu în Poliție, investite cu drepturi și obligații pentru exercitarea atribuțiilor Poliției și cărora li se acordă grade speciale în condițiile prezentei legi.

Articolul 2. Poliția

(1) Poliția este o instituție publică specializată a statului, în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, care are misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere și asigurare a ordinii și securității publice, prevenire, descoperire și investigare a infracțiunilor și contravențiilor.

(2) În situații excepționale sau în situații de criză în domeniul ordinii publice, în comun cu organele abilitate, prin ordinul ministrului afacerilor interne, Poliția poate fi antrenată în acțiuni de restabilire a ordinii publice, precum și în acțiuni de salvare și evacuare a oamenilor și bunurilor în caz de catastrofe, incendii, calamități naturale, în condițiile legislației în vigoare.

Articolul 3. Cadrul juridic

Poliția activează în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, cu prezenta lege, alte acte normative în vigoare și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 4. Principiile de activitate a Poliției

(1) Activitatea Poliției se desfășoară exclusiv în baza și pentru executarea legii, în interesul persoanei, al comunității și în sprijinul instituțiilor statului, pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, prevăzute în Declarația Universală a Drepturilor Omului, în Convenția

Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, Codul European de Etică al Poliției și alte acte internaționale, în conformitate cu principiile legalității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, imparțialității și nediscriminării, controlului ierarhic permanent, răspunderii personale și profesionalismului, transparenței și respectării secretului de stat și a altor informații oficiale cu accesibilitate limitată.

(2) Poliția nu trebuie să aplice, să încurajeze sau să tolereze nicio formă de tortură, tratament inuman sau degradant.

(3) Recurgerea la forță se aplică doar în cazul în care metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea atribuțiilor Poliției.

Articolul 5. Transparența activității Poliției

(1) Fără a prejudicia interesele legitime ale persoanei sau comunității, Poliția, în modul prevăzut de legislația în vigoare, va informa autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și populația despre activitățile sale. Șeful Inspectoratului General al Poliției, o dată în șase luni, va prezenta prin intermediul mijloacelor de informare în masă un raport privind activitatea desfășurată, conform structurii și formatului aprobat de ministrul afacerilor interne.

(2) La cererea persoanei, Poliția trebuie, în modul prevăzut de legislație, să ofere informațiile despre această persoană conținute în registrele instituționale, sistemele informaționale și bazele de date deținute. Se interzice dezvăluirea către alte persoane a informațiilor cu caracter personal conținute în registrele instituționale, sistemele informaționale și fișierele de date deținute de Poliție, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

(3) Poliția nu poate oferi sau anunța în mod public informații ce sînt atribuite la secretul de stat sau comercial, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Se interzice dezvăluirea informațiilor ce ar prejudicia onoarea, demnitatea sau siguranța unei persoane, interesele legitime ale persoanelor fizice și juridice, ar împiedica prevenirea, investigarea unor infracțiuni sau contravenții sau ar favoriza comiterea acestora.

(4) Poliția nu furnizează informații care ar încălca prezumția de nevinovăție, normele de etică polițienească, interesele de securitate a persoanei, publicului sau a statului.

Articolul 6. Colaborarea Poliției cu alte autorități ale administrației publice centrale și locale, mass-media, societatea civilă și organismele internaționale

(1) Poliția colaborează cu organele de drept în modul stabilit de legislația în vigoare și actele normative ale Ministerului Afacerilor Interne și Inspectoratului General al Poliției.

(2) Poliția colaborează cu alte autorități ale administrației publice centrale și locale în vederea realizării atribuțiilor sale, prevederilor documentelor de politici naționale în domeniul prevenirii și combaterii infracționalității,

menținerii ordinii și siguranței publice, implicând în aceste activități și societatea civilă.

(3) Poliția colaborează cu asociațiile și organizațiile neguvernamentale, cu mass-media, precum și cu persoanele fizice și juridice, în modul stabilit de legislația în vigoare și actele normative ale Ministerului Afacerilor Interne.

(4) Pentru îndeplinirea sarcinilor care îi revin, Poliția colaborează cu organele similare din alte state, cu Organizația Internațională a Poliției Criminale – Interpol, precum și cu alte organizații polițienești internaționale, participă la constituirea forțelor internaționale de poliție, destinate unor misiuni de instruire, asistență și cooperare polițienească sau pentru acțiuni umanitare, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova face parte.

Articolul 7. Competențele ministrului afacerilor interne în domeniul de activitate a Poliției

Ministrul afacerilor interne formează direcțiile strategice de activitate a Poliției în realizarea Programului de activitate al Guvernului, elaborează și promovează politica statului în activitatea Poliției. Ministrul afacerilor interne are următoarele competențe pe domeniul de activitate a Poliției:

a) prezintă în Guvern proiectele de legi și hotărâri de Guvern, care reglementează activitatea Poliției;

b) propune spre aprobare Guvernului, conform competenței prevăzute de legislația în vigoare, documentele de politici în domeniul de activitate a Poliției și asigură controlul realizării acestora;

c) asigură implementarea tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte în subdiviziunile Poliției;

d) la propunerea șefului Inspectoratului General al Poliției, numește în funcție și eliberează din funcție șeful adjunct al Inspectoratului General al Poliției, șefii subdiviziunilor specializate, șeful Direcției de Poliție a mun. Chișinău;

e) numește în funcție și eliberează din funcție șeful Direcției de Poliție a UTA Găgăuzia, cu acordul sau la propunerea Guvernatorului Găgăuziei și cu acordul Adunării Populare;

f) abrogă actele normative aprobate de către șeful Inspectoratului General al Poliției sau conducătorii subdiviziunilor Poliției, care contravin prevederilor legislației în vigoare;

g) aprobă statele de personal ale Inspectoratului General al Poliției, ale subdiviziunilor specializate și teritoriale;

h) asigură elaborarea cadrului juridic de activitate a Poliției;

i) propune autorităților abilitate spre examinare, în modul stabilit, proiectul bugetului anual al Poliției;

j) asigură examinarea petițiilor împotriva acțiunilor polițiștilor și constată în acțiunile acestora abaterile de la normele stabilite;

k) organizează pregătirea și formarea profesională continuă a polițiștilor;

l) numește și eliberează din funcție poliștii din cadrul subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne, care nu fac parte din Inspectoratul General al Poliției;

m) stabilește reguli unice pentru organizarea lucrărilor de secretariat în Poliție;

n) organizează asigurarea tehnico-materială și desfășurarea achizițiilor pentru necesitățile Poliției;

o) îndeplinește și alte atribuții prevăzute de prezenta lege și alte acte normative, legate de activitatea Poliției.

Articolul 8. Controlul asupra activității Poliției

(1) Controlul asupra activității Poliției este exercitat de Ministerul Afacerilor Interne, procuratură, alte autorități ale administrației publice, precum și de organizațiile naționale și internaționale care asigură protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, în temeiul și în limitele prevăzute de legislația în vigoare și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) Controlul asupra utilizării mijloacelor bugetare alocate pentru întreținerea Poliției se efectuează de către Ministerul Afacerilor Interne și alte autorități abilitate cu asemenea atribuții.

Articolul 9. Petițiile împotriva acțiunilor Poliției

(1) Persoanele au dreptul de a contesta acțiunile Poliției în conformitate cu procedurile stabilite de legislația în vigoare la Ministerul Afacerilor Interne, la alt organ competent de control asupra activităților Poliției sau în instanța de judecată.

(2) Petițiile împotriva acțiunilor Poliției depuse la Ministerul Afacerilor Interne sînt investigate și soluționate de subdiviziunea specializată a Ministerului Afacerilor Interne.

Articolul 10. Finanțarea și asigurarea tehnico-materială a Poliției

(1) Poliția este finanțată de la bugetul de stat și din alte surse neinterzise de lege.

(2) Modul și normele de asigurare tehnico-materială se stabilesc de Guvern, la propunerea ministrului afacerilor interne.

(3) Autoritățile administrației publice locale pot finanța din bugetele proprii realizarea unor acțiuni ale subdiviziunilor teritoriale ale Poliției legate de asigurarea ordinii și siguranței publice în teritoriu.

CAPITOLUL II

ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA POLIȚIEI

Articolul 11. Tipurile și structura Poliției

(1) Poliția este constituită din Poliția criminală și Poliția ordine publică, care au următoarele sarcini:

a) Poliția criminală – să efectueze, prin măsuri speciale de investigație și acțiuni procesual-penale prevăzute de legislația în vigoare, prevenirea și combaterea infracționalității, investigarea și cercetarea infracțiunilor, identificarea persoanelor care au comis infracțiuni și căutarea acestora.

b) Poliția ordine publică – de menținere a ordinii publice, asigurare a siguranței persoanei, de prevenire a infracțiunilor și contravențiilor, de constatare a contravențiilor și aplicare a sancțiunilor contravenționale, potrivit legislației.

(2) Poliția reprezintă un sistem unic și centralizat, care include:

- a) Inspectoratul General al Poliției;
- b) subdiviziuni specializate;
- c) subdiviziuni teritoriale.

Articolul 12. Inspectoratul General al Poliției

(1) Inspectoratul General al Poliției este unitatea centrală de administrare și control a Poliției, cu personalitate juridică și competență pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

(2) Inspectoratul General al Poliției este condus de un șef numit de Guvern, pe un termen de 5 ani, la propunerea ministrului afacerilor interne.

(3) Șeful Inspectoratului General al Poliției este asistat de un adjunct, numit la propunerea sa prin ordinul ministrului afacerilor interne.

(4) Structura, efectivul-limită și regulamentul Inspectoratului General al Poliției se aprobă de Guvern, la propunerea ministrului afacerilor interne.

Articolul 13. Șeful Inspectoratului General al Poliției

(1) Șeful Inspectoratului General al Poliției:

- a) conduce, coordonează și controlează activitatea Poliției;
- b) aprobă regulamentele de activitate ale subdiviziunilor teritoriale ale Inspectoratului General al Poliției;
- c) gestionează bugetul aprobat de ministrul afacerilor interne;
- d) organizează asigurarea tehnico-materială a activității subdiviziunilor subordonate;
- e) propune ministrului afacerilor interne proiectul bugetului anual al Inspectoratului General al Poliției și proiectele de rectificare a acestuia;
- f) este responsabil pentru realizarea atribuțiilor Poliției, precum și pentru organizarea activității subdiviziunilor subordonate;
- g) numește și eliberează din funcție personalul Inspectoratului General al Poliției, șefii și personalul subdiviziunilor, cu excepția celor specificate la art. 7 lit. d) - e) și art. 14 alin.(2) din prezenta lege;

h) acordă stimulări și aplică sancțiuni disciplinare angajaților Inspectoratului General al Poliției, cu excepția celor specificați la art. 7 lit. d)-e) și art.14 alin.(2) din prezenta lege;

i) raportează despre activitatea sa ministrului afacerilor interne și Prim-ministrului, la solicitarea acestora;

j) exercită alte funcții în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) Șeful Inspectoratului General al Poliției trebuie să corespundă următoarelor condiții:

a) deținerea cetățeniei Republicii Moldova;

b) vîrstă minimă de 35 ani;

c) studii superioare în domeniul juridic;

d) vechime în funcții manageriale de cel puțin 5 ani;

e) cunoașterea limbii de stat și a unei limbi străine de circulație internațională;

f) stare de sănătate fizică și psihică corespunzătoare exercitării funcției, confirmată prin concluzia Comisiei medicale speciale a Ministerului Afacerilor Interne.

(3) Încetarea exercitării funcției șefului Inspectoratului General al Poliției se dispune de Guvern, la propunerea ministrului afacerilor interne, în următoarele cazuri:

a) demisie;

b) atingerea limitei de vîrstă pentru serviciu în Poliție;

c) expirarea termenului de numire în funcție;

d) comiterea sistematică de abateri disciplinare (de minimum 2 ori în decursul unui an) sau comiterea unei abateri disciplinare grave;

e) rezultat nesatisfăcător obținut în cadrul evaluării performanțelor, desfășurate în baza unui regulament aprobat de Guvern;

f) rezultat negativ al testului de integritate profesională;

g) pronunțarea unei sentințe definitive de condamnare;

h) pierderea cetățeniei Republicii Moldova;

i) alte cazuri prevăzute de prezenta lege.

(4) În aplicarea legii, șeful Inspectoratului General al Poliției emite ordine și dispoziții obligatorii pentru personalul din subordine.

Articolul 14. Subdiviziunile specializate ale Poliției

(1) În vederea îndeplinirii atribuțiilor specifice Poliției, prin ordinul ministrului afacerilor interne, la propunerea șefului Inspectoratului General al Poliției, se înființează subdiviziuni specializate. Subdiviziunile specializate sînt unități ale Poliției de competență teritorială generală, subordonate Inspectoratului General al Poliției, care pot crea servicii publice desconcentrate și se instituie conform specificului unor sectoare și direcții concrete de activitate.

(2) Șefii subdiviziunilor specializate sînt numiți și eliberați din funcție prin ordinul ministrului afacerilor interne.

(3) Structura și regulamentele de activitate ale subdiviziunilor specializate se stabilesc prin ordinul ministrului afacerilor interne.

(4) Efectivul-limită al subdiviziunilor specializate se aprobă de Guvern la propunerea ministrului afacerilor interne.

Articolul 15. Subdiviziunile teritoriale ale Poliției

(1) Poliția se organizează în subdiviziuni teritoriale – unități ale Poliției, cu personalitate juridică, de competență teritorială corespunzător împărțirii administrativ-teritoriale a țării, subordonate Inspectoratului General al Poliției, care sînt amplasate și își desfășoară activitatea în teritoriul unității administrativ-teritoriale, în baza regulamentelor de organizare și funcționare, aprobate de șeful Inspectoratului General al Poliției.

(2) În municipiul Chișinău și în UTA Găgăuzia se organizează și funcționează direcții de Poliție, conduse de șefi, asistați de cîte un adjunct.

(3) În cadrul Direcției de Poliție a municipiului Chișinău se organizează și funcționează unități de poliție ale sectoarelor, secții și servicii, corespunzător organizării administrativ-teritoriale a acestuia, în funcție de întinderea teritoriului, numărul populației, numărul și importanța obiectivelor economice și sociale.

(4) În municipii și raioane se organizează și funcționează inspectorate de poliție, iar în sate (comune) – posturi de poliție, arondate inspectoratelor municipale, de sector și raionale de poliție.

(5) În municipii și raioane pot fi înființate secții de poliție potrivit criteriilor prevăzute la alin. (3) din prezentul articol.

(6) Subdiviziunile teritoriale ale Poliției informează, periodic sau la cerere, autoritățile administrației publice locale despre starea infracțională, despre măsurile luate pentru prevenirea și descoperirea infracțiunilor, menținerea ordinii publice și solicită sprijinul autorităților administrației publice în legătură cu măsurile ce se impun pentru combaterea criminalității și menținerea ordinii publice în unitatea administrativ-teritorială.

(7) Structura și efectivul-limită ale subdiviziunilor teritoriale ale Poliției se aprobă de Guvern, la propunerea ministrului afacerilor interne.

Articolul 16. Prelucrarea datelor cu caracter personal

(1) Pentru exercitarea atribuțiilor care îi revin, Poliția are dreptul să constituie și să administreze, în modul prevăzuit de legislația în vigoare, registre instituționale, sistemele informaționale și baze de date cu privire la:

a) persoanele condamnate pe teritoriul Republicii Moldova și pe teritoriile altor state;

b) persoanele puse sub învinuire;

c) persoanele absolvite de răspundere penală: în legătură cu expirarea termenului de prescripție; ca urmare a unui act de amnistie, dacă prin acesta a fost anulat aplicarea pedepsei pentru infracțiunea săvîrșită; dacă persoana a fost grațiată; în caz de deces; în legătură cu schimbarea situației;

d) persoanele care au săvârșit infracțiuni aflându-se în stare de iresponsabilitate;

e) persoanele anunțate în căutare de către organele de urmărire penală ale Republicii Moldova sau ale altor state;

f) persoanele reținute și arestate pe teritoriul Republicii Moldova în scopul extrădării;

g) persoanele reținute și arestate ca fiind bănuite sau învinuite de săvârșirea unei infracțiuni;

h) minorii cărora li s-au aplicat măsuri de constrângere cu caracter educativ;

i) părinții sau alți reprezentanți legali ai minorilor care nu își îndeplinesc obligațiile de educare, instruire și/sau întreținere a acestora;

j) persoanele dispărute fără urmă;

k) persoanele neidentificate, aflate în incapacitate fizică sau psihică de a comunica date despre sine;

l) deținătorii de unități de transport;

m) titularii permiselor de conducere a unităților de transport;

n) gardieni și detectivii particulari;

o) deținătorii de arme;

p) persoanele care au fost supuse înregistrării dactiloscopice de stat;

q) cetățenii străini în privința cărora s-a aplicat expulzarea;

r) persoanele luate în evidență specială în scopul prevenirii infracțiunilor și contravențiilor (alcoolici, narcomani, persoane predispuse spre violență în familie etc.);

s) victimele infracțiunii;

t) măsurile speciale de investigații.

(2) Poliția asigură protejarea informației deținute împotriva accesului ilegal, distrugerii, copierii sau difuzării neautorizate.

(3) Prelucrarea, transmiterea și distrugerea datelor cu caracter personal deținute de Poliție se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 17. Formarea profesională a polițiștilor

(1) Formarea profesională inițială și continuă a polițiștilor se efectuează în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne.

(2) În cazul angajării unor persoane care au absolvit alte instituții de învățământ, înainte de a începe exercitarea atribuțiilor conform fișei postului, aceste persoane urmează un curs de instruire inițială la Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, în modul stabilit de ministrul afacerilor interne.

(3) Pe durata studiilor, studenții Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne se consideră angajați în serviciul Poliției.

(4) Participarea studenților Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne la activități de menținere și asigurare a ordinii publice și descoperire a infracțiunilor reprezintă o componentă a formării lor profesionale și este prevăzută de programele de instruire.

(5) Persoana admisă la studii în Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne semnează un angajament de a continua serviciul în subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne după terminarea studiilor pe un termen de 5 ani.

(6) Studentul exmatriculat pentru indisciplină sau nereușită, precum și polițistul care a absolvit Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne din contul bugetului de stat și a încetat raporturile de serviciu în primii 5 ani de activitate din motivele specificate la art.47 alin.(1) lit.a), h), k)-n) din prezenta lege restituie cheltuielile pentru studii, proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani, în modul stabilit de ministrul afacerilor interne.

CAPITOLUL III ATRIBUȚIILE, ÎMPUTERNICIRILE, OBLIGAȚIILE, RESTRICȚIILE ȘI INTERDICȚIILE ÎN ACTIVITATEA POLIȚISTULUI

Articolul 18. Atribuțiile Poliției

(1) Poliția apără viața, integritatea corporală, sănătatea și libertatea persoanei, proprietatea publică și privată, alte drepturi legitime ale persoanei și comunității, exercitând atribuțiile prevăzute la art. 19-23 din prezenta lege.

(2) Nu se admite punerea în seama Poliției a altor atribuții decât cele prevăzute de lege.

(3) Nu se admite stabilirea în legi a unor atribuții suplimentare Poliției, fără acoperirea bugetară a cheltuielilor aferente.

Articolul 19. Prevenirea infracțiunilor și contravențiilor

În domeniul prevenirii infracțiunilor și a contravențiilor, Poliția are următoarele atribuții:

a) culege informații în vederea cunoașterii, prevenirii și combaterii infracțiunilor, precum și a altor fapte ilicite;

b) elaborează și întreprinde măsuri de prevenire a infracțiunilor și contravențiilor, prevăzute în competența Poliției, conform legii;

c) deține evidențele proprii de prevenție, criminalistice și operative, în vederea susținerii activității proprii;

d) asigură reacționarea promptă la sesizările și comunicările despre infracțiuni și contravenții, aduce la cunoștința autorităților administrației publice respective evenimentele care i-au devenit cunoscute și care pun în pericol securitatea personală, socială și a statului și cer reacționarea lor promptă;

e) constată cauzele și condițiile ce pot genera sau contribui la săvârșirea infracțiunilor și a contravențiilor, cu sesizarea organului competent sau a persoanei cu funcții de răspundere cu privire la luarea măsurilor pentru înlăturarea acestor cauze și condiții, care sînt în competența Poliției, potrivit legislației în vigoare;

f) colaborează cu instituțiile de învățământ și cu organizațiile neguvernamentale pentru pregătirea antiinfracțională a populației;

g) asigură supravegherea și organizează controlul, potrivit legii, asupra deținerii, portului și folosirii armelor și munițiilor, a materialelor explozive cu destinație industrială și pirotehnice, asupra modului în care se efectuează operațiunile cu arme, muniții și materii explozive, asupra funcționării atelierelor de reparație a armelor și a tirurilor de trageri, precum și asupra efectuării tragerilor experimentale a armelor, indiferent de forma de proprietate și destinație;

h) exercită controlul, potrivit legii, asupra respectării de către instituțiile abilitate a normelor legale referitoare la circulația produselor și substanțelor toxice, narcotice și radioactive, precum și a altor obiecte și substanțe supuse autorizării, care prezintă un pericol public avansat sau care pot fi folosite la săvârșirea unor fapte ilicite;

i) întreprinde măsuri pentru asigurarea integrității averii fără stăpîn în posesia căreia a intrat, pînă la transmiterea acesteia persoanelor îndreptățite de a o poseda.

Articolul 20. Investigarea și cercetarea infracțiunilor și a contravențiilor

În domeniul investigării și cercetării infracțiunilor și a contravențiilor, Poliția are următoarele atribuții:

a) realizează măsuri speciale de investigații, în condițiile legii;

b) desfășoară, potrivit competenței, activități pentru constatarea infracțiunilor și efectuează cercetări în legătură cu acestea;

c) îndeplinește însărcinările și dispozițiile scrise ale procurorului, ofițerului de urmărire penală privind înfăptuirea acțiunilor de urmărire penală, hotărârile instanțelor de judecată;

d) constată contravenții și aplică sancțiuni contravenționale, potrivit legii;

e) caută persoanele care se eschivează de la urmărirea penală și judecată, persoanele dispărute, precum și bunurile care au servit la săvârșirea infracțiunii, au păstrat asupra lor urmele acțiunilor criminale sau au constituit obiectul acestor acțiuni;

g) reține persoane, în condițiile stabilite de legislație;

h) asigură măsurile de protecție a martorilor și a altor participanți la procesul penal, în condițiile legii;

i) folosește metode și mijloace tehnico-științifice în cercetarea locului săvârșirii infracțiunilor și la examinarea probelor și a mijloacelor materiale de probă, efectuînd, prin laboratoarele și specialiștii proprii acreditați, expertize judiciare și constatări tehnico-științifice, dispuse în condițiile legii.

Articolul 21. Menținerea ordinii și liniștii publice, protecția drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și comunității

În domeniul menținerii ordinii și liniștii publice, al protecției drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și comunității, Poliția are următoarele atribuții:

a) desfășoară activități de menținere a ordinii și liniștii publice, a siguranței persoanelor, de identificare și contracarare a acțiunilor care atentează la viața, libertatea, sănătatea și integritatea persoanelor, a proprietății publice sau private, precum și a altor interese legitime ale comunității;

b) desfășoară activități de căutare a persoanelor care se sustrag de la executarea pedepselor sau altor hotărâri judecătorești;

c) acordă unităților de carabinieri sprijin informațional și participă la acțiunile de asigurare a ordinii publice cu ocazia întrunirilor, manifestațiilor cultural-sportive și altele asemenea, precum și de restabilire a ordinii publice în situațiile prevăzute la art. 2 alin.(2) din prezenta lege;

d) supraveghează și controlează circulația pe drumurile publice, în afara cazurilor exceptate prin lege, și colaborează cu alte autorități publice, instituții, asociații și organizații neguvernamentale, pentru îmbunătățirea organizării și sistematizării circulației, asigurarea stării tehnice a autovehiculelor, menținerea infrastructurii drumurilor, perfecționarea pregătirii conducătorilor auto și luarea unor măsuri de educație rutieră a participanților la trafic, respectarea de către autoritățile publice, persoanele fizice și juridice a normelor legale din domeniul siguranței traficului rutier;

e) asigură paza și funcționarea, în condițiile legii, a locurilor de reținere organizate în cadrul unităților de Poliție;

f) escortează persoanele reținute și deținute;

g) contribuie la aducerea în autoritățile sau instituțiile publice respective, la solicitarea acestora, a persoanelor care se sustrag de la prezentarea obligatorie, în conformitate cu legislația în vigoare;

h) îndeplinește controlul asupra comportamentului persoanelor arestate la domiciliu, eliberate provizoriu sub control judiciar sau pe cauțiune;

i) asigură protecția victimelor violenței în familie și supraveghează executarea ordonanței de protecție în conformitate cu legislația;

j) verifică respectarea regulilor de ședere a cetățenilor străini și apatrizilor pe teritoriul Republicii Moldova, adoptă decizii de returnare/revocare/anulare/declarație a străinului persoană indezirabilă, aplică și ridică interdicții de intrare și ieșire în/din Republica Moldova, emite decizii de reducere a termenului de ședere a străinilor;

k) reține și deține în locuri special stabilite străinii care au intrat clandestin, se află ilegal și sînt supuși expulzării de pe teritoriul Republicii Moldova;

l) exercită obligațiile ce reies din acordurile de readmisie încheiate între Guvernul Republicii Moldova și guvernele altor state.

Articolul 22. Atribuțiile în domeniul asigurării îndeplinirii justiției

(1) În domeniul asigurării îndeplinirii justiției, Poliția are următoarele atribuții:

- a) îndeplinește mandatele și deciziile instanțelor de judecată pentru punerea persoanelor în stare de arest preventiv, hotărârile instanțelor de judecată, ale procurorilor și ofițerilor de urmărire penală pentru aducerea forțată a persoanelor, care, fiind citate, se sustrag de la prezentarea în organele respective;
- b) asigură securitatea judecătorilor și a participanților la proces în instanțele judecătorești, iar în caz de necesitate și în afara lor, în condițiile legii;
- c) îndeplinește indicațiile președintelui ședinței de judecată privind aplicarea față de inculpat și de alte persoane a măsurilor procesuale de constrângere prevăzute de lege;
- d) asigură paza localurilor instanțelor judecătorești;
- e) asigură aducerea la locul procesului judiciar a materialelor cauzei penale, a corpurilor delictive, precum și integritatea lor;
- f) asigură ordinea publică în sediul instanțelor judecătorești;
- g) acordă asistență executorilor judecătorești în procesul îndeplinirii acțiunilor executorii.

(2) Atribuțiile prevăzute în prezentul articol vor fi cesionate către Ministerul Justiției la 1 ianuarie 2015, conform prevederilor legislației în vigoare.

Articolul 23. Asistența populației

În domeniul acordării asistenței populației și autorităților publice locale, Poliția are următoarele atribuții:

- a) acordă sprijin, potrivit legii, autorităților administrației publice locale în vederea desfășurării activității acestora; participă în cadrul consiliilor și comisiilor create pe lângă autoritățile publice locale în domeniul ordinii de drept, protecției drepturilor și libertăților omului;
- b) asigură informarea oportună a populației cu privire la măsurile de securitate necesare pentru prevenirea victimizării, protecția personală și a bunurilor materiale;
- c) acordă primul ajutor, în caz de necesitate, persoanelor care se află în stare de neputință fizică sau psihologică, precum și persoanelor care au avut de suferit în urma acțiunilor criminale sau contravenționale, situațiilor excepționale de diferit gen și altor incidente;
- d) este antrenată în acțiuni de salvare și evacuare a persoanelor și bunurilor în caz de accidente, catastrofe, incendii, calamități naturale, în condițiile legislației în vigoare.

Articolul 24. Competența teritorială a polițistului

(1) În îndeplinirea activităților specifice, polițistul are competență teritorială corespunzătoare unității de Poliție din care face parte.

(2) În caz de continuare a unei măsuri sau activități specifice, polițistul poate acționa și în raza teritorială a altor unități de Poliție, în condițiile legii, în modul prevăzut de actele departamentale.

(3) În caz de detașare sau misiune ordonată pe raza teritorială a altei unități de Poliție, polițistul are competența teritorială stabilită pentru acea unitate. Polițistul care activează în una dintre subdiviziunile specializate subordonate Inspectoratului General al Poliției are competență teritorială generală.

(4) Fiecare polițist, pe întreg teritoriul țării, indiferent de funcția pe care o deține, de locul în care se află în timpul sau în afara orelor de program, în cazul în care sesizează existența unor circumstanțe sau fapte care periclitează ordinea de drept, viața sau sănătatea persoanelor ori alte valori sociale este obligat să comunice despre aceasta celei mai apropiate subdiviziuni de Poliție și să întreprindă măsurile posibile pentru prevenirea și curmarea infracțiunii sau contravenției, acordarea primului ajutor persoanelor aflate în pericol, reținerea și identificarea făptuitorilor, depistarea martorilor oculari și paza locului în care s-a produs evenimentul.

Articolul 25. Împuternicirile polițistului

(1) Polițistul exercită atribuțiile, dispune de drepturile și îndeplinește obligațiile care îi revin potrivit legii, în limitele competenței și conform funcției ocupate.

(2) Cerințele legale ale polițistului date în procesul exercitării atribuțiilor de serviciu sînt obligatorii pentru executare de către toate persoanele fizice și juridice.

(3) Neîndeplinirea cerințelor legale ale polițistului, precum și alte acțiuni sau inacțiuni ce împiedică exercitarea atribuțiilor lui atrag după sine răspunderea stabilită de legislație.

(4) Cerințele polițistului și acțiunile întreprinse de el în exercițiul funcției se prezumă a fi legitime atît timp cît, în condițiile și ordinea prevăzute de lege, nu se va stabili contrariul.

(5) În realizarea atribuțiilor, polițistul are următoarele împuterniciri:

a) să ceară persoanelor, inclusiv celor cu funcții de răspundere, respectarea ordinii de drept și încetarea acțiunilor ilegale (a infracțiunilor sau a contravențiilor);

b) să exercite drepturile ce rezultă din procedura penală sau contravențională, în cazul în care polițistul exercită funcția respectivă în cadrul procesului;

c) să stabilească identitatea persoanelor care încalcă dispozițiile legale ori sînt indicii că acestea pregătesc sau au comis o faptă ilegală;

d) să rețină persoanele în condițiile stabilite de legislație, cu explicarea drepturilor acestora;

e) să invite în sediul Poliției persoanele a căror prezență este necesară pentru îndeplinirea atribuțiilor Poliției, prin aducerea la cunoștință, în scris, a scopului și motivului invitației;

f) să sesizeze organele competente, conform legii, cu privire la înlăturarea cauzelor și a condițiilor ce pot genera sau contribui la săvârșirea infracțiunilor și contravențiilor;

g) să intre, în modul stabilit de lege, în orice încăpere sau proprietate în scopul curmării infracțiunilor, urmării persoanelor suspectate de comiterea infracțiunilor, persoanelor care se ascund de organele de urmărire penală, se sustrag de la executarea pedepsei penale, de la arestul contravențional sau dacă, în baza unor date suficiente, se știe că în aceste localuri a fost comisă sau se comite o infracțiune, precum și în caz de calamități naturale și în alte împrejurări excepționale care pun în pericol securitatea publică și securitatea persoanelor;

h) să limiteze sau să interzică temporar circulația transportului și a pietonilor pe străzi și pe drumuri, precum și accesul persoanelor pe anumite porțiuni de teren sau spre anumite locuri în scopul asigurării securității publice, ocrotirii vieții, sănătății și bunurilor persoanelor, efectuării unor acțiuni de urmărire penală sau speciale de investigație;

i) să oprească în trafic și să efectueze controlul permiselor de conducere ale conducătorilor de vehicule, certificatelor de înmatriculare (înregistrare) a vehiculelor, altor acte cu caracter permisiv, în cazul încălcării regulilor de circulație, existenței probelor de încălcare a legislației sau desfășurării unei operațiuni speciale, precum și în vederea verificării legalității transporturilor de mărfuri și persoane, identificării persoanelor și a vehiculelor aflate în căutare, interzicerii exploatarei vehiculelor ale căror stare tehnică prezintă pericol pentru siguranța traficului;

j) să limiteze sau să interzică efectuarea lucrărilor de reparație și de construcție a drumurilor, precum și alte lucrări rutiere, dacă nu se respectă cerințele asigurării securității rutiere;

k) să folosească orice mijloace de transport și comunicații, indiferent de proprietar sau deținător, persoană fizică ori persoană juridică, cu excepția celor înregistrate cu plăci speciale, care aparțin misiunilor diplomatice, oficiilor consulare și reprezentanțelor organizațiilor internaționale acreditate în Republica Moldova, precum și membrilor personalului acestora acreditați în Republica Moldova, pentru luarea unor măsuri legale ce nu suferă amânare și nu pot fi aduse la îndeplinire altfel;

l) să solicite și să primească gratuit, în modul stabilit, informația și materialele care sînt păstrate de autoritățile publice, agenții și companii, întreprinderile de stat și private, alte persoane juridice și sînt necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor Poliției;

m) să gestioneze registre informaționale instituționale, fișiere de date și sisteme informaționale și registre de stat conținînd informația necesară pentru îndeplinirea atribuțiilor Poliției, cu respectarea legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal și cu privire la registre;

n) să poarte asupra sa arma din dotare și muniția necesară, indiferent dacă este în uniformă sau în ținută civilă, precum și să aplice forța fizică, mijloacele tehnice și speciale, arma din dotare în modul și în cazurile prevăzute de lege;

o) să verifice persoana care conduce mijlocul de transport, atunci când se bănuiește că persoana menționată este sub influența alcoolului, stupefiantelor, substanțelor psihotrope sau altor substanțe toxice sau afectată de medicamente, pentru a nu admite la conducerea mijloacelor de transport această persoană, precum și persoana care nu are dreptul de a conduce vehicule sau care, din cauza stării sale de sănătate, creează pericol pentru siguranța traficului;

p) să apeleze la instituțiile medicale pentru testarea obligatorie, conform prevederilor legislației, a persoanelor aflate în stare de ebrietate produsă de alcool, substanțe narcotice, psihotrope sau toxice, precum și, în scopul de a preveni răspândirea bolilor venerice și a altor boli infecțioase, a persoanelor atribuite la grupul de risc sporit, care sînt incluse în evidențele profilactice ale instituțiilor medicale sau de poliție;

q) să aducă din locuri publice sau aglomerate într-o instituție de îngrijire a sănătății persoanele intoxicate cu alcool, substanțe narcotice, psihotrope sau alte substanțe periculoase, sau substanțe care acționează grav asupra stării fizice și psihice a persoanei, precum și în cazurile în care acestea sînt incapabile să se miște sau sînt susceptibile de a-și dăuna sieși sau celor din jur;

r) să aplice și să emită decizii de reducere a termenului de ședere a străinilor;

s) să rețină și să dețină în locuri special stabilite persoanele care au intrat clandestin, se află ilegal și sînt supuse expulzării de pe teritoriul Republicii Moldova;

t) să exercite obligațiile ce reies din acordurile de readmisie încheiate între Guvernul Republicii Moldova și guvernele altor state;

u) să ridice arme de foc, muniții, explozive, narcotice și alte obiecte și substanțe supuse autorizării sau licențierii, în cazul în care obiectul sau substanța dată este păstrată sau utilizată cu încălcarea normelor stabilite;

v) în scopul asigurării realizării atribuțiilor Poliției, fără încălcarea inviolabilității vieții private a persoanei, garantată de legislația în vigoare, să fotografieze, să facă înregistrări audio și video;

w) să efectueze filmarea și înregistrarea audio a persoanelor reținute contravențional și penal, să le fotografieze, dactiloscopieze și să colecteze alte mostre pentru cercetare comparativă sau identificare.

(6) Alte împuterniciri ale polițistului pot fi prevăzute de lege.

Articolul 26. Obligațiile polițistului

(1) Polițistul își desfășoară activitatea profesională în interesul și în sprijinul persoanei, comunității și al instituțiilor statutului, exclusiv pe baza și în executarea legii, fiind obligat:

a) să respecte cu strictețe drepturile, libertățile omului și demnitatea umană, să aibă comportament demn și respectuos cu persoanele, o atitudine fermă față de cei care încalcă legile;

b) să se conducă, în exercitarea atribuțiilor, de legislația în vigoare, asigurând îndeplinirea sarcinilor ce stau în fața Poliției;

c) să execute la timp și întocmai atribuțiile conform funcției deținute;

d) să manifeste, în exercitarea atribuțiilor, inițiativă și perseverență, obiectivitate și imparțialitate;

e) să execute ordinele, dispozițiile și indicațiile superiorilor;

f) să păstreze secretul de stat și alte informații oficiale cu accesibilitate limitată;

g) să protejeze informațiile privind datele cu caracter personal de care ia cunoștință în exercitarea atribuțiilor;

h) să-și perfecționeze în permanență nivelul de pregătire profesională;

i) să depună declarații cu privire la venituri și proprietate, precum și declarații de interese personale, în modul și în condițiile prevăzute de lege;

j) să declare orice donație, directă sau indirectă, primită în legătură cu exercitarea funcției;

k) să informeze șeful ierarhic superior și autoritățile competente cu privire la faptele de corupție de care a luat cunoștință, săvârșite de alte persoane, inclusiv poliști;

l) să se adreseze unei persoane doar după ce s-a prezentat, cu indicarea funcției, gradului special și numelui, legitimându-se în acest sens cu legitimația de serviciu;

m) să informeze persoana căreia i se adresează despre scopul și motivul adresării;

n) în cazul aplicării unor măsuri de natură să restrângă drepturile și libertățile persoanei, să aducă la cunoștința acesteia cauza și temeiurile aplicării măsurilor de rigoare, precum și drepturile și obligațiile apărute în aceste condiții;

o) să aibă o atitudine responsabilă față de legitimația de serviciu, arma, mijloacele speciale din dotare și alte bunuri transmise în scopul exercitării atribuțiilor;

p) la eliberarea din serviciu, precum și în cazul suspendării din funcție sau efectuării anchetei de serviciu în privința lui, să predea arma din dotare și muniția aferentă în modul stabilit de ministrul afacerilor interne.

(2) Relațiile dintre poliștii și reprezentanții altor organe de drept se bazează pe colaborarea și sprijinul reciproc în vederea exercitării calitative a atribuțiilor de serviciu.

(3) Obligațiile funcționale ale poliștilor sunt specificate în actele normative departamentale și în fișa postului, aprobate în modul stabilit.

(4) După eliberarea din serviciu, persoana este obligată să păstreze, în condițiile prevăzute de legislație, secretul de stat și alte informații cu accesibilitate limitată, secretul surselor de informații și al activităților

desfășurate. Această obligație se menține pe durata de secretizare a informației, stabilită de legislație.

Articolul 27. Inadmisibilitatea imixtiunii în activitatea polițistului

Nimeni altcineva decât persoanele împuternicite prin lege nu este în drept să intervină în activitatea polițistului. Nimeni nu poate obliga polițistul să îndeplinească acțiuni ce nu sînt stabilite prin lege.

Articolul 28. Restricțiile și interdicțiile în activitatea polițistului

(1) Polițistului îi este interzis:

- a) să facă parte din partide, formațiuni sau organizații social-politice sau să desfășoare propagandă în favoarea acestora;
- b) să organizeze sau să participe la greve;
- c) să organizeze mitinguri și alte întruniri cu caracter politic;
- d) să promoveze opinii sau preferințe politice în timpul sau în legătură cu exercitarea obligațiilor funcționale, la locul de muncă sau în timpul orelor de serviciu;
- e) să adere la culte religioase neînregistrate conform legislației în vigoare;
- f) să utilizeze în interese personale sau în alte scopuri decât cele de serviciu mijloacele financiare, tehnico-materiale, informaționale și alte bunuri ale statului, precum și informația de serviciu pusă la dispoziția lui pentru exercitarea funcțiilor sau la care are acces în virtutea acestora;
- g) să abuzeze de calitatea oficială și să compromită, prin activitatea sa publică ori privată, prestigiul funcției sau al autorității din care face parte;
- h) să întreprindă alte acțiuni interzise polițistului prin lege.

(2) Polițistul nu poate exercita activitatea într-o funcție în subordinea nemijlocită a unei rude în linie dreaptă sau colaterală (părinte, frate, soră, fiu, fiică) ori a unei rude prin afinitate (soț/soție, părinte, frate sau soră a soțului/soției).

(3) Aceeași interdicție se aplică și în situația în care conducătorul superior nemijlocit al polițistului are calitatea de persoană ce exercită funcție de demnitate publică.

(4) Polițistul va întreprinde acțiuni în vederea încetării, în termen de o lună, a raporturilor ierarhice nemijlocite prevăzute în alin. (2) și (3) din prezentul articol.

(5) În cazul în care polițistul nu a realizat condițiile prevăzute în alin. (4) din prezentul articol, angajatorul va decide transferul acestuia într-o funcție cel puțin similară sau de același nivel, care ar exclude o astfel de subordonare, iar dacă transferul nu este posibil, acesta va fi eliberat din funcția deținută.

(6) La angajarea în Poliție persoana ia cunoștință, contra semnătură, de restricțiile și interdicțiile impuse prin prezenta lege și alte acte normative care reglementează activitatea Poliției.

Articolul 29. Incompatibilități generale pentru statutul polițistului

(1) Polițistul nu este în drept să desfășoare alte activități remunerate:

- a) în cadrul autorităților publice;
- b) în funcție de demnitate publică sau în funcție din cadrul cabinetului persoanei care exercită funcție de demnitate publică, cu excepția cazului în care raporturile de serviciu sînt suspendate pe perioada respectivă, în condițiile legii;
- c) prin contract individual de muncă sau prin alt contract civil, în cadrul societăților comerciale, cooperativelor, întreprinderilor de stat sau municipale, precum și al organizațiilor necomerciale, din sectorul public sau privat, cu excepția activităților didactice și științifice.

(2) Polițistul nu este în drept să desfășoare personal sau prin intermediul unui terț activitatea de întreprinzător sau să fie membru al organizației de conducere al unei întreprinderi.

(3) Polițistul nu poate fi reprezentant al unor terțe persoane în autoritatea publică în care își desfășoară activitatea, inclusiv în ceea ce privește efectuarea unor acte în legătură cu funcția pe care o exercită.

(4) Polițistul antrenat în una dintre activitățile incompatibile enumerate în alin. (1)-(3) din prezentul articol este obligat, în termen de 30 zile calendaristice de la data apariției acestei situații, să abandoneze activitatea incompatibilă cu funcția sa sau, după caz, să depună cerere de demisie din funcția de polițist. Dacă în termenul menționat acesta nu întreprinde acțiuni în vederea lichidării incompatibilității, el este concediat.

Articolul 30. Executarea dispozițiilor conducătorului

(1) Polițistul este obligat să se conformeze dispozițiilor legale (ordinelor, indicațiilor obligatorii spre executare) primite de la conducătorul său direct și de la conducătorul subdiviziunii în care își exercită funcția.

(2) La primirea unui ordin, scris sau verbal, ori a unor indicații care contravin legislației, polițistul este obligat să refuze executarea cerinței ilegale și să aplice prevederile legii. Refuzul de executare a ordinului, dispoziției sau indicației urmează a fi formulat în scris și argumentat.

(3) Dispoziția se consideră ilegală dacă aceasta este în contradicție cu legislația în vigoare, depășește competența autorității publice sau necesită acțiuni pe care destinatarul dispoziției nu are dreptul să le îndeplinească.

(4) Polițistul nu poate fi sancționat sau prejudiciat pentru sesizarea cu bună-credință cu privire la dispozițiile ilegale ale conducătorului.

(5) Șefii răspund pentru legalitatea și oportunitatea dispozițiilor pe care le dau polițiștilor din subordine, fiind obligați, totodată, să verifice modul de îndeplinire a acestora.

CAPITOLUL IV STATUTUL POLIȚISTULUI

Articolul 31. Personalul Poliției și statutul polițistului

(1) Personalul Poliției se constituie din polițiști, funcționari publici, salariați civili și personal de deservire tehnică.

(2) În limitele competențelor stabilite de legislație, polițistul este investit cu împuterniciri pe timpul și în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, prevăzute de prezenta lege.

(3) Polițistul este funcționar public cu statut special.

(4) Statutul polițistului se aplică și angajaților subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne care exercită atribuțiile Poliției, conform prevederilor prezentei legi, precum și corpului profesoral didactic din cadrul catedrelor cu disciplini de specialitate polițienească din cadrul instituțiilor de învățământ ale Ministerului Afacerilor Interne. Subdiviziunile subordonate Ministerului Afacerilor Interne, în cadrul cărora se instituie funcții polițienești, sînt specificate în Regulamentul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat de Guvern.

(5) Raporturile de serviciu ale funcționarilor publici, ale salariaților civili și ale personalului de deservire tehnică sînt reglementate, respectiv, de legislația cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, de Codul muncii și de alte acte normative.

(6) Acțiunea Codului muncii se extinde asupra raporturilor de serviciu ale polițiștilor în partea nereglementată de prezenta lege.

Articolul 32. Uniforma, legitimația de serviciu și însemnele distinctive

(1) Polițistul poartă uniformă, atribuită gratuit. Modelul uniformei, însemnele și normele de asigurare cu uniformă sînt aprobate de Guvern.

(2) Regulile de purtare a uniformei sînt stabilite de ministrul afacerilor interne.

(3) Persoanele care nu cad sub incidența prezentei legi nu au dreptul de port al uniformei de polițist.

(4) Identificarea polițistului în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu se face prin legitimația de serviciu. Modelul și ordinea de eliberare a legitimației de serviciu sînt stabilite de ministrul afacerilor interne.

(5) Legitimația de serviciu confirmă statutul și împuternicirile polițistului, inclusiv dreptul de a purta armă.

(6) La eliberarea din serviciu, precum și în perioada de suspendare din funcție, polițistul este obligat să predea legitimația de serviciu.

(7) Polițistul poate purta și alte semne distinctive ale Poliției și subdiviziunilor acesteia, atribuite gratuit, potrivit modului stabilit de ministrul afacerilor interne.

(8) Se interzice ca uniforma, legitimația sau însemnele distinctive ale persoanelor juridice să fie identice ori similare celor ale polițistului.

Articolul 33. Funcțiile polițienești

(1) Tipurile funcțiilor în subdiviziunile Poliției se instituie potrivit Nomenclatorului funcțiilor, aprobat de ministrul afacerilor interne.

(2) Polițiștii sînt numiți în funcție conform specialității și calificării.

(3) Atribuțiile, drepturile, răspunderea și raporturile de subordonare ale polițistului sînt descrise în fișa postului, aprobată de șeful Inspectoratului General al Poliției sau de persoana împuternicită de acesta.

(4) Fișa postului șefului Inspectoratului General al Poliției este aprobată de ministrul afacerilor interne.

Articolul 34. Raporturile de serviciu

(1) Raporturile de serviciu ale polițistului sînt prevăzute de prezenta lege. În partea în care nu sînt reglementate de prezenta lege, se aplică prevederile Codului muncii.

(2) Raporturile de serviciu apar odată cu încheierea contractului individual de muncă, confirmat prin actul administrativ de numire în funcție.

(3) Actul administrativ de numire în funcție are formă scrisă și conține temeiul numirii, numele funcționarului, funcția, data de la care acesta urmează să exercite funcția polițienească, după caz, alte elemente stabilite de legislație.

(4) Contractul individual de muncă se încheie în scris între candidat și Inspectoratul General al Poliției, în persoana șefului Inspectoratului General al Poliției, în condițiile prevăzute de legislație.

(5) Pentru funcțiile specificate la art.7 lit. d)-e) și art.14 alin.(2) din prezenta lege, contractul individual de muncă se încheie între candidat și ministrul afacerilor interne.

(6) Pentru persoanele care au atins limita de vîrstă pentru serviciu în Poliție se acordă dreptul de a prelungi contractul individual de muncă prin acordul părților pe o perioadă de cel mult cinci ani.

(7) Hotărîrea privind prelungirea termenului de aflare în serviciu peste limita de vîrstă, stabilită în alin. (6) din prezentul articol, nu exclude posibilitatea încetării serviciului în baza altor temeiuri.

(8) Polițistul poate cumula funcția și îndeplini obligațiile de serviciu ale polițistului temporar absent, conform legislației în vigoare.

Articolul 35. Jurămîntul

(1) După încheierea contractului individual de muncă, în termen de cel mult o lună, polițistul depune jurămîntul solemn, care va avea următorul conținut:

„Eu (prenumele, numele), încadrîndu-mă în serviciul Poliției, jur solemn să fiu devotat poporului Republicii Moldova, să fiu onest, disciplinat, vigilent și curajos, să păstrez secretele de stat și alte informații oficiale cu accesibilitate limitată, să respect și să aplic în mod corect și fără părtinire legile Republicii Moldova. Jur să exercit în mod conștiincios și cu exactitate obligațiile încredințate, ordinele superiorilor și prevederile statutelor și regulamentelor, să

respect și să ocrotesc interesele și autoritatea statului, drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanelor, să apăr ordinea de drept și patrimoniul statului și persoanelor. Dacă voi încălca acest jurământ, sint gata să port răspundere cu toată rigoarea legii.”

(2) Modul de depunere a jurământului este stabilit de ministrul afacerilor interne.

(3) Refuzul de a depune jurământul servește temei de încetare a contractului individual de muncă.

Articolul 36. Timpul de muncă

(1) Pentru polițiști se stabilește durata săptămîinii de muncă de 40 ore.

(2) Formele de organizare a timpului de muncă, programul de muncă și acordarea repausului săptămînal pentru polițiști se stabilesc de către Inspectoratul General al Poliției, în conformitate cu legislația.

(3) În caz de necesitate, polițiștii sint obligați să se prezinte la serviciu, în baza dispoziției în scris, iar în cazuri de urgență și a dispoziției verbale, a conducerii subdiviziunii de Poliție, pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu, în afara orelor de program stabilite, inclusiv pe timp de noapte, în zile de odihnă, de sărbătoare și nelucrătoare în legătură cu interesele de serviciu sau în alte situații temeinic justificate, astfel încît să se asigure și continuitatea serviciului, și restabilirea capacității de muncă.

(4) În cazurile prevăzute în alin. (3) din prezentul articol, polițistul beneficiază, la alegere, de remunerare suplimentară sau de timp de odihnă suplimentar, în modul stabilit de legislația în vigoare.

(5) În subdiviziuni poate fi introdusă evidența globală a timpului de muncă, cu condiția ca durata timpului de muncă să nu depășească numărul de ore lucrătoare stabilit de prezenta lege. Modul de aplicare a evidenței globale a timpului de muncă, inclusiv a timpului lucrat peste program, se stabilește de către ministrul afacerilor interne.

(6) Condițiile de retribuire a muncii și a orelor suplimentare se stabilesc în conformitate cu legislația.

Articolul 37. Concediile

(1) Polițiștii au dreptul la concedii de odihnă anuale plătite, concedii de odihnă anuale suplimentare și concedii neplătite, precum și la concedii sociale, prevăzute de legislația în vigoare.

(2) Polițiștii, în funcție de vechimea în serviciu, au dreptul la concediu anual de odihnă plătit, cu următoarea durată:

- a) cu vechimea de pînă la 5 ani – 35 de zile calendaristice;
- b) cu vechimea de la 5 pînă la 10 ani – 38 de zile calendaristice;
- c) cu vechimea de la 10 pînă la 15 ani – 40 de zile calendaristice;
- d) cu vechimea de la 15 pînă la 20 de ani – 42 de zile calendaristice;
- e) cu vechimea de peste 20 de ani – 45 de zile calendaristice.

(3) În durata concediului anual de odihnă nu se includ zilele de sărbătoare nelucrătoare.

Articolul 38. Angajarea în Poliție

(1) Pentru ocuparea funcțiilor în cadrul Poliției pot fi angajați specialiști cu studii corespunzătoare cerințelor specificate în fișa postului, care îndeplinesc cerințele legale de angajare.

(2) Admiterea în instituțiile de învățământ ale Ministerului Afacerilor Interne, precum și angajarea se realizează prin concurs, care se efectuează conform unei proceduri stabilite de către ministrul afacerilor interne. Procedura concursului nu se efectuează pentru persoanele angajate prin transfer.

(3) La concursul de admitere în instituțiile de învățământ ale Ministerului Afacerilor Interne, precum și la concursul de angajare are acces orice persoană, indiferent de rasă, naționalitate, sex, religie, quantum al averii sau origine socială, care îndeplinește condițiile speciale prevăzute în art. 39 din prezenta lege.

(4) Litigiile cu privire la concurs se soluționează în instanța de contencios administrativ competentă.

(5) La angajare în serviciu, polițistul ia cunoștință, contra semnătură, de normele deontologice ale polițistului, de restricțiile și interdicțiile stabilite.

(6) Angajarea în serviciu se efectuează în baza contractului individual de muncă prin ordin de numire în funcție, emis de șeful Inspectoratului General al Poliției sau, în cazurile prevăzute de prezenta lege, de ministrul afacerilor interne.

Articolul 39. Condițiile speciale pentru a candida la o funcție în cadrul Poliției

(1) Poate fi angajat în Poliție candidatul care are cetățenia Republicii Moldova, domiciliu în țară și care îndeplinește, pe lângă condițiile stabilite de prezenta lege, și următoarele condiții speciale:

- a) a atins vârsta de 18 ani și are capacitate deplină de exercițiu;
- b) este apt din punct de vedere medical pentru exercitarea funcției, conform deciziei Comisiei medicale speciale a Ministerului Afacerilor Interne;
- c) are studiile și calificarea corespunzătoare pentru funcția în care urmează să fie numit;
- d) se bucură de o bună reputație, are un comportament corespunzător cerințelor de conduită admise și practicate în societate;
- e) nu are antecedente penale sau nu se află sub urmărire penală pentru săvârșirea de infracțiuni.

(2) Înainte de a fi angajat în Poliție, precum și ulterior, la promovarea în funcții superioare, candidatul este supus unui control special în modul stabilit de ministrul afacerilor interne, precum și testului poligraf, testului psihologic și de aptitudini profesionale. Candidatul este obligat să prezinte, în condițiile legii, declarații cu privire la venituri și proprietate, precum și declarații de interese

personale.

(3) Candidatul care a susținut concursul urmează să fie angajat în funcție numai după exprimarea în scris a acordului cu privire la:

a) testarea integrității sale profesionale și monitorizarea stilului său de viață în conformitate cu prevederile art.40 și 41 din prezenta lege;

b) testarea periodică a menținerii aptitudinilor psihologice necesare exercitării atribuțiilor;

c) testarea la detectorul comportamentului simulat (poligraf) în timpul efectuării controlului periodic sau selectiv al activității de serviciu, în conformitate cu prevederile Legii nr.269-XVI din 12 decembrie 2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf).

(4) La angajarea în serviciu, polițistul este supus înregistrării dactiloscopice de stat obligatorii, în conformitate cu legislația în vigoare.

(5) În funcția de polițist nu poate fi angajată persoana care:

a) este membru al unui partid politic;

b) are antecedente penale, are calitatea de bănuțit, învinuit, inculpat sau condamnat în legătură cu săvârșirea unei infracțiuni;

c) este privată de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, ca pedeapsă principală sau complementară aplicată prin hotărâre judecătorească definitivă.

Articolul 40. Testarea integrității profesionale

(1) Testarea integrității profesionale reprezintă o metodă de verificare periodică a conduitei sau a modului de respectare a obligațiilor profesionale de către angajații Poliției, precum și de identificare, evaluare și înlăturare a vulnerabilităților și a riscurilor care determină angajatul Poliției să comită acte de corupție, acte conexe corupției sau fapte de comportament corupțional ori să admită influențe necorespunzătoare în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, constând în crearea situațiilor virtuale, similare celor cu care se confruntă personalul în exercitarea atribuțiilor de serviciu, materializate prin operațiuni disimulate, circumstanțiate de comportamentul acestuia, în vederea stabilirii reacției și conduitei adoptate.

(2) Testarea integrității profesionale a angajaților Poliției este efectuată de subdiviziunea specializată a Ministerului Afacerilor Interne, ai cărei angajați sînt testați, la rîndul lor, de către Centrul Național Anticorupție.

(3) Periodicitatea și condițiile desfășurării testării integrității profesionale sînt stabilite în regulamentul aprobat de ministrul afacerilor interne.

(4) Rezultatul testării integrității profesionale se remite șefului Inspectoratului General al Poliției, care va examina comportamentul polițistului manifestat în cadrul testului de integritate profesională și, după caz, va lua o decizie de aplicare a sancțiunii disciplinare prevăzute la art.54 din prezenta lege. Rezultatul testării integrității profesionale a șefului Inspectoratului General al Poliției și a adjunctului său se remite ministrului afacerilor interne, care va

examina comportamentul manifestat în cadrul testului de integritate profesională și va decide asupra existenței motivului de revocare din funcție.

(5) Materialele care fixează comportamentul angajaților Poliției pe parcursul desfășurării testului de integritate profesională se păstrează:

a) în cazul rezultatului pozitiv al testului de integritate profesională – pînă la constatarea rezultatului testului de către angajator;

b) în cazul rezultatului negativ al testului de integritate profesională – în dosarul personal al angajatului, pînă la rămînerea irevocabilă a hotărîrii instanței de judecată, dacă decizia de aplicare a sancțiunii disciplinare este contestată, sau pînă la expirarea termenului de contestare în instanța de judecată.

Articolul 41. Măsuri pentru asigurarea integrității profesionale

(1) Subdiviziunea specializată a Ministerului Afacerilor Interne întreprinde măsuri pentru asigurarea integrității profesionale a polițistului prin monitorizarea stilului de viață, cu respectarea dreptului la viața intimă, familială și privată a acestuia, pentru identificarea corespunderii:

a) nivelului de trai al polițistului cu nivelul legal de remunerare a acestuia și a persoanelor împreună cu care duce un trai comun;

b) conduitei polițistului cu exigențele de conduită ireproșabilă, stabilite în Codul de etică și deontologie al polițistului.

(2) Procedura de desfășurare a monitorizării stilului de viață al polițistului se stabilește prin ordinul ministrului afacerilor interne.

(3) Rezultatul monitorizării stilului de viață al angajatului Poliției se remite angajatorului, care va examina materialele prezentate și va aprecia ca pozitiv sau negativ rezultatul acestuia.

Articolul 42. Dosarul personal

(1) Pentru fiecare polițist se întocmește un dosar personal. Modul de completare, păstrare și consultare a dosarului personal se stabilește de către ministrul afacerilor interne.

(2) Dosarul personal conține informațiile cu privire la funcțiile deținute pe parcursul carierei polițistului, avansările în grade speciale și categorii de calificare, stimulările acordate, sancțiunile disciplinare aplicate, declarațiile cu privire la venituri și proprietate, documentele (sau copiile de pe acestea) privind evaluarea activității, rezultatele controlului special efectuat în condiții legale în privința polițistului și alte documente stabilite de către ministrul afacerilor interne.

(3) Se interzice introducerea în dosarul personal a oricăror informații referitoare la opiniile politice, religioase sau de orice altă natură ale polițistului.

(4) Polițistul poate consulta dosarul personal, iar la cerere i se eliberează copii de pe actele existente care nu conțin informații atribuite la secretul de stat, în condițiile legii.

Articolul 43. Exercițiul funcției

Se consideră exercițiul al funcției îndeplinirea obligațiilor de serviciu prevăzute de fișa postului, de prezenta lege și de alte acte normative.

Articolul 44. Transferul și deplasarea în interes de serviciu

(1) Transferul polițistului presupune numirea, pe termen nelimitat, într-o altă funcție în cadrul Poliției, precum și angajarea prin transfer într-o altă autoritate publică.

(2) Nu constituie transfer trimiterea în deplasare în interes de serviciu sau detașarea polițistului. Deplasarea în interes de serviciu se efectuează fără acordul polițistului și se permite pe o perioadă de cel mult 60 de zile pe parcursul unui an.

(3) Exercițarea temporară a unei funcții vacante se dispune, în cazurile și în condițiile stabilite de către șeful Inspectoratului General al Poliției, pe o durată de cel mult 6 luni, stabilindu-se drepturile salariale pentru funcția ocupată temporar.

(4) În caz de transfer sau de eliberare din funcție ori din serviciu, predarea funcției se efectuează în cel mult 10 zile lucrătoare, în modul stabilit de către șeful Inspectoratului General al Poliției.

(5) În caz de transfer la un alt loc permanent pentru exercitarea serviciului care necesită mutarea într-o altă localitate, polițiștilor li se plătește o indemnizație de transfer în mărimea unui salariu de bază plus sporul pentru grad special și sporul pentru vechimea în muncă, iar pentru fiecare membru al familiei – în mărime de 50% din salariul de bază, de asemenea li se compensează cheltuielile pentru transportarea averii și a lucrurilor personale.

Articolul 45. Suspendarea din serviciu

Suspendarea din serviciu a polițistului poate fi efectuată prin ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției, în conformitate cu prevederile Codului muncii cu privire la suspendarea contractului individual de muncă.

Articolul 46. Detașarea

Detașarea se efectuează prin ordinul ministrului afacerilor interne, cu acordul în scris al polițistului, în conformitate cu prevederile Codului muncii, în temeiul unui contract individual de muncă încheiat pe un termen determinat.

Articolul 47. Încetarea serviciului în Poliție

(1) Încetarea serviciului în Poliție, precum și a contractului individual de muncă al polițistului poate avea loc:

- a) la depunerea cererii personale;
- b) la atingerea limitei de vîrstă de aflare în serviciu, cu excepția situației specificate la art. 34 alin. (6);
- c) la împlinirea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie;
- d) la expirarea termenului contractului individual de muncă;

e) din cauza stării de sănătate – în cazul recunoașterii incapacității de a exercita serviciul în Poliție, în conformitate cu decizia comisiei medicale speciale a Ministerului Afacerilor Interne;

f) în legătură cu lichidarea subdiviziunii Poliției sau reducerea statelor de personal – dacă polițistul refuză transferul într-o altă funcție;

g) din cauza necorespunderii funcției deținute, constatate de comisia de evaluare, în cazul lipsei unei funcții inferioare vacante sau al refuzului de a fi transferat în funcția propusă;

h) în legătură cu acordarea calificativului „nesatisfăcător” la evaluări de două ori consecutiv;

i) pentru rezultatul negativ al testului de integritate;

j) în legătură cu transferul în altă autoritate a administrației publice;

k) în legătură cu alegerea într-o funcție electivă în autoritățile administrației publice;

l) pentru încălcarea sistematică a disciplinei de serviciu sau comiterea unei încălcări grave;

m) pentru nerespectarea restricțiilor și interdicțiilor pentru funcția de polițist prevăzute de prezenta lege;

n) pentru prezentarea unor documente false la încheierea contractului individual de muncă sau tănuirea unor fapte care împiedică angajarea în serviciu;

o) în legătură cu condamnarea, în baza sentinței judecătorești definitive și irevocabile;

p) la pierderea cetățeniei Republicii Moldova;

q) în legătură cu restabilirea în serviciu a polițistului care a îndeplinit anterior această funcție, în cazul în care se refuză transferul într-o altă funcție;

r) pentru a exclude ocuparea unei funcții în subordinea unei rude, dacă transferul se refuză sau este imposibil;

s) în caz de deces;

t) pentru alte motive prevăzute de legislația în vigoare.

(2) Încetarea serviciului în Poliție în cazurile prevăzute la alin.(1) lit.d), h), l) din prezentul articol are loc prin concedierea polițistului, la inițiativa și în baza ordinului angajatorului.

(3) Încetarea serviciului în Poliție în cazurile prevăzute la alin. (1) lit.b), e)-g), i)-k), m)-s) din prezentul articol, are loc prin concedierea polițistului, în circumstanțe ce nu depind de voința părților.

(4) Încetarea serviciului în Poliție în cazul prevăzut la alin.(1) lit.a) din prezentul articol are loc prin demisia polițistului. Polițistul își poate prezenta demisia, de asemenea, în cazurile prevăzute la alin.(1) lit.b) și c) din prezentul articol. Demisia polițistului se efectuează în baza raportului acestuia, prin ordinul angajatorului.

Articolul 48. Limitele de vîrstă pentru serviciul în Poliție

Polițiștii se pot afla în serviciu în Poliție pînă la atingerea următoarelor limite de vîrstă:

- a) pentru gradul de general – 60 ani;
- b) pentru ofițeri – 55 ani;
- c) pentru subofițeri – 50 ani.

Articolul 49. Gradele speciale

- (1) Polițiștului i se acordă grad special în condițiile prezentei legi.
- (2) Gradele speciale ale Poliției nu constituie echivalentul gradelor militare.
- (3) Polițiștilor li se stabilesc următoarele grade speciale:

a) pentru funcțiile polițienești de ofițeri:

- locotenent de poliție;
- locotenent-major de poliție;
- căpitan de poliție;
- maior de poliție;
- locotenent-colonel de poliție;
- colonel de poliție;
- general-maior de poliție;
- general-locotenent de poliție;
- general-colonel de poliție.

b) pentru funcțiile polițienești de subofițeri:

- sergent-inferior de poliție;
- sergent de poliție;
- sergent-major de poliție;
- plutonier de poliție;
- plutonier-major de poliție;
- plutonier adjutant de poliție.

(4) Gradele speciale se acordă polițiștilor ținîndu-se cont de calificare, studii, funcția deținută și de alte condiții prevăzute de prezenta lege, după cum urmează:

a) gradele speciale de general-maior de poliție, general-locotenent de poliție, general-colonel de poliție – de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea ministrului afacerilor interne, coordonată cu Prim-ministrul;

b) gradul special de colonel – de către ministrul afacerilor interne, la propunerea șefului Inspectoratului General al Poliției;

c) gradele speciale pînă la colonel de poliție – de către șeful Inspectoratului General al Poliției.

(5) Gradele speciale pentru șeful Inspectoratului General al Poliției se acordă de către ministrul afacerilor interne, cu excepția celor prevăzute la alin. (4) lit. a) din prezentul articol.

(6) Gradul special inițial se acordă polițiștului la angajarea în Poliție și se stabilește potrivit limitei minime a funcției în care se angajează.

(7) Gradul special următor poate fi acordat polițistului la expirarea termenului de aflare în gradul anterior, dacă polițistul ocupă funcția care permite acordarea gradului special următor, conform Nomenclatorului funcțiilor aprobat de ministrul afacerilor interne, luându-se în considerare nivelul de pregătire profesională.

(8) Prezentarea pentru conferirea gradului special următor nu se efectuează în perioada:

- a) acțiunii sancțiunii disciplinare aplicate polițistului;
- b) anchetei de serviciu efectuate în privința polițistului;
- c) urmării penale efectuate în privința polițistului;
- d) altor concedii decât cele anuale de odihnă, de studii și medicale.

(9) Termenele de aflare în gradele speciale pentru acordarea gradelor următoare în limita funcției deținute sînt stabilite după cum urmează:

- a) în gradul special de sergent-inferior de poliție – trei ani;
- b) în gradul special de sergent de poliție – patru ani;
- c) în gradul special de sergent-major de poliție – patru ani;
- d) în gradul special de plutonier de poliție – cinci ani;
- e) în gradul special de plutonier-major de poliție – patru ani;
- f) în gradul special de locotenent de poliție – trei ani;
- g) în gradul special de locotenent-major de poliție – patru ani;
- h) în gradul special de căpitan de poliție – patru ani;
- i) în gradul special de maior de poliție – patru ani;
- j) în gradul special de locotenent-colonel de poliție – cinci ani.

(10) Nu se stabilește un termen de aflare în gradele speciale de plutonier adjutant de poliție, colonel de poliție, general-major de poliție, general-locotenent de poliție și general-colonel de poliție.

(11) În termenul de aflare în grad special nu se includ perioadele:

- a) suspendării contractului individual de muncă;
- b) altor concedii decât cele anuale de odihnă, de studii și medicale;
- c) acțiunii sancțiunii disciplinare sub formă de retrogradare în grad special.

(12) Gradele speciale de general-major de poliție, general-locotenent de poliție și general-colonel de poliție pot fi acordate în virtutea funcției deținute, indiferent de termenul de deținere a gradului precedent.

(13) La întîrzierea neîntemeiată a acordării gradului special, în calculul vechimii pentru gradul special următor se include perioada întîrzierii de acordare a gradului special anterior.

Articolul 50. Retragera gradului special și retrogradarea în grad special

(1) Polițiștilor li se pot retrage gradele speciale doar prin decizie irevocabilă a instanței de judecată.

(2) Retrogradarea în gradul special cu o treaptă a polițiștilor se poate aplica ca sancțiune disciplinară, în conformitate cu prezenta lege, de către persoanele care au dreptul de acordare a acestor grade.

(3) Polițiștii retrogradați în gradul special sînt restabiliți în gradul special, indiferent de funcția ocupată, dar nu mai devreme de un an din momentul retrogradării, prin ordinul șefului care a luat hotărîrea despre retrogradarea în gradul special sau a ministrului afacerilor interne.

(4) Pînă în momentul restabilirii în gradul special și acordării gradului special următor este inadmisibilă retrogradarea repetată a polițistului.

Articolul 51. Evaluarea de serviciu a polițistului

(1) Activitatea și conduita polițistului sînt evaluate o dată pe an, iar concluziile se consemnează în evaluarea de serviciu, cu acordarea unuia dintre următoarele calificative: „foarte bine”, „bine”, „satisfăcător”, „nesatisfăcător”.

(2) Rezultatele evaluării de serviciu ale polițistului se iau în considerare la luarea deciziilor cu privire la:

- a) promovarea în funcție;
- b) stabilirea indemnizațiilor, sporurilor și altor suplimente la salariu;
- c) eliberarea din funcție;
- d) acordarea gradelor speciale.

(3) Deciziile specificate în alin. (2) din prezentul articol se confirmă prin actul administrativ al persoanei care are competența legală de numire în funcție.

(4) Modul, condițiile și criteriile privind evaluarea de serviciu sînt stabilite de ministrul afacerilor interne.

CAPITOLUL V DISCIPLINA MUNCII

Articolul 52. Stimulări

(1) Pentru îndeplinirea conștiințoasă a atribuțiilor de serviciu, angajatorul poate stimula polițistul sub formă de:

- a) exprimare de mulțumiri;
- b) acordare de premii;
- c) expunerea fotografiei pe panoul de onoare;
- d) ridicarea sancțiunii disciplinare;
- e) decorarea cu insigne ale Poliției sau ale Ministerului Afacerilor Interne;
- f) decernarea diplomelor de onoare;
- g) decorarea cu arme cu încrustarea textului de decorare;
- h) includerea în Cartea de onoare a Poliției.

(2) Pentru merite deosebite, polițistul poate fi propus de către ministrul afacerilor interne spre decorare cu una dintre distincțiile de stat ale Republicii Moldova.

(3) Despre acordarea stimulărilor polițistul este anunțat personal în cadrul adunării efectivului.

Articolul 53. Abateri disciplinare

Se consideră abateri disciplinare acțiunile sau inacțiunile polițistului prin care se încalcă prevederile legii, ale altor acte normative, restricțiile și interdicțiile stabilite, clauzele contractului individual de muncă, cerințele fișei postului, prevederile Codului de etică și deontologie al polițistului.

Articolul 54. Tipurile de sancțiuni disciplinare

Comiterea de abateri disciplinare, în funcție de gravitatea lor și de gradul de vinovăție, atrage aplicarea următoarelor sancțiuni disciplinare:

- a) avertisment;
- b) mustrare;
- c) mustrare aspră;
- d) retrogradare cu un grad special;
- e) retrogradare în funcție;
- f) concediere.

Articolul 55. Condițiile de aplicare a sancțiunilor disciplinare

(1) Sancțiunile disciplinare se aplică prin ordinul angajatorului numai după efectuarea anchetei de serviciu privitor la abaterea disciplinară.

(2) La examinarea abaterii disciplinare, audierea polițistului și consemnarea susținerilor sale sînt obligatorii.

(3) Concluziile anchetei de serviciu referitoare la abateri, din care rezultă date și indicii că au fost săvîrșite infracțiuni, se remit spre examinare organelor procuraturii.

(4) Polițistul în privința căruia se desfășoară ancheta de serviciu are dreptul să cunoască integral materialele anchetei, să solicite și/sau să prezinte probe în apărare.

(5) La aplicarea sancțiunii disciplinare se ține seama de activitatea desfășurată anterior de către polițist, de împrejurările în care a fost săvîrșită abaterea disciplinară, de cauzele, gravitatea și consecințele acesteia, de gradul de vinovăție, precum și de preocuparea pentru înlăturarea consecințelor faptei comise.

(6) Pentru o singură abatere disciplinară se aplică o singură sancțiune disciplinară.

(7) Faptele care constituie încălcări disciplinare, modul de aplicare, atenuare și ridicare a sancțiunii disciplinare sînt prevăzute în Statutul disciplinar al polițistului, aprobat de Guvern.

(8) Aplicarea sancțiunii disciplinare nu exclude răspunderea penală, contravențională sau civilă.

(9) În cazul în care împotriva polițistului este pornită urmărirea penală sau acesta a fost pus sub învinuire, menținerea sa în activitate se decide după emiterea hotărîrii judecătorești definitive, cu excepția situației în care polițistul a comis și abateri disciplinare, cînd se aplică procedura disciplinară obișnuită.

(10) În cazul în care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală ori achitarea, precum și în cazul încetării urmăririi penale pe motiv de reabilitare, polițistul este repus în toate drepturile anterioare, compensându-i-se și cele de care a fost privat pe perioada suspendării din funcție.

Articolul 56. Termenul de valabilitate a sancțiunilor disciplinare

(1) Sancțiunile disciplinare se consideră stinse după o perioadă de un an de la data aplicării lor.

(2) Ca formă de stimulare, sancțiunea disciplinară poate fi ridicată peste cel puțin 6 luni de la data aplicării prin ordinul șefului care a aplicat-o sau al ministrului afacerilor interne, cu excepția celor prevăzute la art. 54 lit. d)-f) din prezenta lege.

(3) După expirarea valabilității sancțiunii disciplinare de retrogradare în funcție, polițistul nu este restabilit în funcția deținută anterior, dar poate fi promovat potrivit dispozițiilor generale.

(4) După expirarea valabilității sancțiunii disciplinare de retrogradare cu un grad special, polițistului i se va acorda gradul special următor prin ordinul conducătorului investit cu acest drept, în legătură cu expirarea termenului de valabilitate a sancțiunii disciplinare.

Articolul 57. Contestarea deciziei de aplicare a sancțiunii disciplinare

(1) Actul administrativ de sancționare disciplinară poate fi contestat de către polițist în instanța de contencios administrativ, în modul stabilit de lege.

(2) În caz de contestare, executarea sancțiunii disciplinare nu se suspendă.

Articolul 58. Repararea daunei cauzate de polițist

(1) În cazul încălcării de către polițist a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice, prevăzute de legislația în vigoare, Poliția ia măsuri pentru restabilirea acestor persoane în drepturi și pentru repararea daunei în conformitate cu legislația în vigoare, iar polițistul va repara dauna în ordine de regres.

(2) Polițistul nu va despăgubi în ordine de regres dauna cauzată doar dacă a comis-o în limita riscului întemeiat sau în condițiile stabilite de lege pentru exonerarea de răspundere civilă pentru cauzarea de daune.

CAPITOLUL VI PROTECȚIA JURIDICĂ ȘI SOCIALĂ A POLIȚISTULUI

Articolul 59. Drepturi și libertăți fundamentale

Polițistul beneficiază de drepturile și libertățile fundamentale ale cetățeanului Republicii Moldova, cu restricțiile prevăzute de prezenta lege și de alte acte legislative.

Articolul 60. Dreptul polițistului la protecție din partea statului

(1) Polițistul se află sub protecția statului și a legii. Persoana, onoarea, demnitatea și reputația profesională ale acestuia sînt ocrotite prin lege.

(2) Polițistul și membrii familiei lui au dreptul la protecție din partea statului împotriva amenințărilor și violențelor la care sînt sau ar putea fi supuși ca urmare a exercitării atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu aceasta.

(3) La sesizarea polițistului despre amenințările și violențele la care sînt sau ar putea fi supuși polițistul și membrii familiei sale ca urmare a exercitării atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu aceasta, Inspectoratul General al Poliției va lua sub protecție polițistul și membrii familiei sale și va întreprinde măsurile necesare pentru înlăturarea pericolului.

(4) Prejudiciul material cauzat polițistului sau unui membru al familiei lui, determinat de activitatea de serviciu, se repară din contul bugetului din care este salarizat polițistul, urmînd să fie recuperat în ordine de regres din contul celui vinovat, în conformitate cu legislația în vigoare.

(5) Polițistul care, în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu, acționînd în limitele legii, a cauzat suferințe sau daune materiale este absolvit de răspundere.

(6) Pentru a-și apăra drepturile și interesele, polițistul nu poate fi limitat în dreptul de a se adresa în instanța judecătorească.

(7) Polițistul are dreptul de a întemeia sindicate și de a se afilia la sindicate, pentru apărarea intereselor sale, dreptului la remunerare corespunzătoare a muncii, dreptului la protecție socială și la măsuri specifice de protecție a sănătății și securității, ținînd cont de caracterul particular al serviciului în cadrul Poliției.

(8) Polițiștii se pot asocia și pot constitui asociații cu caracter profesional, umanitar, tehnico-științific, cultural, religios și sportiv-recreativ, fără a aduce atingere exercitării atribuțiilor de serviciu.

(9) Polițiștii, indiferent de gradul special și de funcția deținută, au dreptul să fie aleși într-o funcție electivă. Odată cu înregistrarea în calitate de candidat, polițistul este suspendat din funcție pentru perioada campaniei electorale. În cazul alegerii în funcție electivă, polițistul este eliberat din serviciu, dacă legislația nu stabilește altfel.

Articolul 61. Asigurarea de stat obligatorie

(1) Viața, sănătatea și capacitatea de muncă a polițistului sînt supuse asigurării de stat obligatorii din bugetul de stat.

(2) Plata pentru asigurarea polițistului nu se efectuează în cazurile în care evenimentul de asigurare a survenit în urma:

- a) comiterii de infracțiuni și contravenții;
- b) comiterii de fapte care constituie o consecință a consumului benevol de băuturi alcoolice, substanțe toxice sau droguri;
- c) săvîrșirii actului de sinucidere sau a tentativei de sinucidere, dacă aceste acțiuni nu au fost provocate de o stare patologică sau de acțiuni de determinare la sinucidere;

d) comiterii altor fapte ce nu au legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu.

(3) În caz de deces al polițistului survenit în legătură cu exercițiul funcției sau ca urmare a unei mutilări (răniri, traume, contuzii) în legătură cu exercițiul funcției, familiei celui decedat sau persoanelor întreținute de el li se plătește o indemnizație unică în mărime de 120 de salarii lunare, calculate conform ultimei funcții deținute de decedat. Timp de 5 ani din ziua decesului, persoanelor care s-au aflat la întreținerea polițistului li se plătește o indemnizație lunară în mărime egală cu salariul lunar conform ultimei funcții deținute de acesta. La expirarea a cinci ani, se stabilește pensie în legătură cu pierderea întreținătorului, în modul prevăzut de legislație.

(4) În caz de mutilare (rănire, traumă, contuzie) în legătură cu exercițiul funcției, polițistului i se plătește o indemnizație unică, în raport cu gravitatea mutilării, în următoarele măriri:

- a) ușoară – 3 salarii lunare;
- b) medie – 5 salarii lunare;
- c) gravă – 7 salarii lunare.

(5) În caz de eliberare din serviciu pe motiv de clasare ca fiind inapt pentru serviciu ca urmare a unei mutilări (răniri, traume, contuzii) în legătură cu exercițiul funcției, polițistului i se plătește o indemnizație unică determinată din calculul unui salariu mediu lunar pe parcursul ultimelor 6 luni pînă la survenirea cazului asigurat, pentru fiecare procent de pierdere a capacității profesionale, calculată conform ultimei funcții deținute.

(6) În caz de invaliditate a polițistului survenită în exercițiul funcției sau în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu, sau după încetarea serviciului în Poliție, însă ca urmare a unei afecțiuni din perioada serviciului, în lipsa de temeii pentru primirea pensiei de vechime în muncă, pînă la restabilirea capacității de muncă polițistului i se plătește o compensație lunară, raportată la salariul lunar conform ultimei funcții deținute, în următoarele proporții:

- a) de 100% – pentru gradul I de invaliditate;
- b) de 80% – pentru gradul II de invaliditate;
- c) de 60% – pentru gradul III de invaliditate.

(7) Polițistul care primește compensația prevăzută la alin.(6) din prezentul articol nu beneficiază concomitent și de pensia de invaliditate.

Articolul 62. Dreptul polițistului la ocrotirea sănătății și la asistența medicală

(1) Polițistul beneficiază de asistență medicală și tratament (ambulatoriu și staționar) gratuit în orice instituție medico-sanitară a Ministerului Afacerilor Interne. Dacă asistența medicală nu poate fi acordată în instituțiile medico-sanitare ale Ministerului Afacerilor Interne, aceasta se acordă în altă instituție medico-sanitară publică, cu rambursarea cheltuielilor suportate din contul mijloacelor prevăzute în bugetul instituțiilor medico-sanitare ale Ministerului

Afacerilor Interne, în modul și în condițiile stabilite prin ordinul ministrului afacerilor interne.

(2) Polițistul este supus anual examenului medical profilactic în instituțiile medico-sanitare ale Ministerului Afacerilor Interne.

(3) Tratamentul polițistului peste hotarele Republicii Moldova se efectuează, în caz de necesitate, în condițiile stabilite de Guvern.

(4) Polițistul care a pierdut sau căruia i s-a diminuat capacitatea de muncă în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu beneficiază de tratament, iar în caz de necesitate – și de protezare gratuită în instituțiile medico-sanitare, în condițiile prevăzute în alin. (1) din prezentul articol.

(5) În cazurile în care maladia contractată sau trauma primită de polițist este legată de încălcarea de către acesta a legislației sau de consumul băuturilor alcoolice sau substanțelor narcotice, tratamentul, cu excepția asistenței medicale de urgență, se achită din cont propriu.

Articolul 63. Asigurarea polițistului cu spațiu locativ de serviciu

(1) Poliția își creează fondul locativ de serviciu în modul stabilit de Guvern.

(2) Dacă polițistul și soția/soțul acestuia nu deține în proprietate locuință în localitatea unde activează, acesta are dreptul la spațiu locativ de serviciu pentru perioada de activitate în localitatea respectivă, care se repartizează în limita disponibilului, în modul aprobat de ministrul afacerilor interne.

(3) Spațiul locativ de serviciu repartizat polițistului nu poate fi supus privatizării. În caz de încetare a raporturilor de serviciu, polițistul este obligat să elibereze spațiul locativ de serviciu, indiferent de perioada de activitate în funcție.

Articolul 64. Dreptul la călătorie fără plată

(1) Polițiștii au dreptul să călătorească gratuit pe întreg teritoriul țării, în toate tipurile de transport public urban, suburban și interurban (cu excepția taximetrelor), în vederea exercitării atribuțiilor de serviciu.

(2) Cheltuielile suportate de transportatori în legătură cu acordarea drepturilor prevăzute la alin. (1) din prezentul articol în transportul urban, interurban și suburban sînt compensate de la bugetul de stat, în modul prevăzut de Guvern.

(3) Modul de identificare a cazurilor în care acest drept nu a fost realizat în vederea exercitării atribuțiilor de serviciu este stabilit prin regulamentul aprobat de ministrul afacerilor interne.

Articolul 65. Remunerarea muncii polițistului și dreptul acestuia la indemnizații

(1) Remunerarea muncii polițistului se efectuează de la bugetul de stat, conform legislației în vigoare.

(2) În cazul eliberării din serviciu în legătură cu pensionarea sau din cauza reducerii personalului ori lichidării subdiviziunii, polițistului i se acordă o

indemnizație unică în corespundere cu vechimea calendaristică în serviciu în Poliție:

- a) de la 5 la 10 ani – în mărime de 6 salarii lunare;
- b) de la 10 la 15 ani – în mărime de 8 salarii lunare;
- c) de la 15 la 20 de ani – în mărime de 10 salarii lunare;
- d) de la 20 la 25 de ani – în mărime de 14 salarii lunare;
- e) de la 25 la 30 de ani – în mărime de 16 salarii lunare;
- f) de la 30 de ani și mai mult – în mărime de 18 salarii lunare.

Articolul 66. Dreptul polițistului la pensie

Polițistul beneficiază de dreptul la pensie în condițiile stabilite de Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544-XII din 23 iunie 1993.

Articolul 67. Protecția juridică și socială a membrilor familiilor polițistului

(1) Copiii polițistului decedat în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu se înmatriculează în instituțiile de învățământ ale Ministerului Afacerilor Interne în afara concursului, cu condiția că vor corespunde cerințelor de sănătate.

(2) Membrii familiei polițistului decedat în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu pot beneficia de asistență medicală în instituțiile medicale ale Ministerului Afacerilor Interne în baza polițelor de asigurare medicală obligatorie.

(3) Funeraliile polițistului decedat în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu se efectuează din contul subdiviziunii în care a activat.

Articolul 68. Dispoziții tranzitorii

(1) Angajații Ministerului Afacerilor Interne, ai subdiviziunilor subordonate și desconcentrate ale Ministerului Afacerilor Interne care dețin grade speciale de poliție și care pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi au vechime în muncă în organele apărării naționale, securității statului și ordinii publice de cel puțin 12 ani și 6 luni și continuă să activeze în cadrul Ministerului Afacerilor Interne și al subdiviziunilor subordonate și desconcentrate ale acestuia, deși funcția deținută de către aceștia nu mai reprezintă o funcție polițienească, beneficiază de drepturile prevăzute la art. 62 alin. (1) și (5), art. 65 și 66 din prezenta lege, pînă la momentul împlinirii termenului vechimii în serviciu care dă dreptul la pensie conform Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544-XII din 23 iunie 1993.

(2) După împlinirea termenului vechimii în serviciu care dă dreptul la pensie pentru vechime în serviciu în Poliție de către persoanele enumerate în alin. (1) din prezentul articol, prevederile prezentei legi nu se vor aplica. Persoanei în cauză i se va aplica statutul care reiese din funcția nepolițienească

deținută, iar persoana care are dreptul la pensie va beneficia de dreptul la pensie pentru vechimea în serviciu începând cu momentul depunerii cererii.

(3) Angajații Ministerului Afacerilor Interne, ai subdiviziunilor subordonate și desconcentrate ale Ministerului Afacerilor Interne care dețin grade speciale de poliție și nu au vechime în muncă prevăzută în alin. (1) din prezentul articol, dar care vor continua să activeze într-o funcție nepolițienească în cadrul Ministerului Afacerilor Interne și subdiviziunilor subordonate și desconcentrate ale acestuia, vor fi retribuite în cuantum nu mai mic decât ultimul salariu în funcția polițienească, pe perioada exercitării aceluiași activități de la data intrării în vigoare a prezentei legi. Modul și condițiile de trecere în funcție nepolițienească vor fi stabilite de Guvern.

(4) Prevederile art. 63 din prezenta lege nu se aplică în privința polițistului care, după intrarea în vigoare a prezentei legi, și-a înstrăinat prin acte juridice spațiul locativ pe care îl deținea cu drept de proprietate în localitatea în care activează. De asemenea, prevederile art. 63 din prezenta lege nu se aplică polițistului al cărui soț/soție deține cu drept de proprietate spațiu locativ în localitatea în care activează polițistul.

(5) Persoanelor asupra cărora, după intrarea în vigoare a prezentei legi, nu se va aplica statutul de polițist, dar vor continua să exercite aceleași activități în cadrul Ministerului Afacerilor Interne și subdiviziunilor subordonate și desconcentrate ale acestuia într-o funcție publică, li se vor echivala gradele speciale cu gradele de calificare ale funcționarilor publici, după cum urmează:

general-colonel de poliție – consilier de stat al Republicii Moldova de clasa I;

general-locotenent de poliție – consilier de stat al Republicii Moldova de clasa a II-a;

general-maior de poliție – consilier de stat al Republicii Moldova de clasa a III-a;

colonel de poliție – consilier de stat de clasa I;

locotenent-colonel de poliție – consilier de stat de clasa a II-a;

maior de poliție – consilier de stat de clasa a III-a;

căpitan de poliție – consilier de clasa I;

locotenent-maior de poliție – consilier de clasa a II-a;

locotenent și sublocotenent de poliție – consilier de clasa a III-a.

(6) Polițiștilor care, la momentul intrării în vigoare a prezentei legi, dețineau alte grade speciale decât cele prevăzute de prezenta lege li se conferă gradele speciale următoare stabilite de prezenta lege, conform funcției deținute.

(7) Vechimea în serviciu în cadrul organelor afacerilor interne stabilită polițiștilor pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi se include în vechimea în serviciu în Poliție.

Articolul 69. Rezerva Poliției

(1) Angajații Ministerului Afacerilor Interne, ai subdiviziunilor subordonate și desconcentrate ale Ministerului Afacerilor Interne ale căror funcții nu mai reprezintă funcții polițienești, dar care, pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi, dețineau grade speciale de poliție și vor continua să activeze în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, subdiviziunilor subordonate și desconcentrate ale acestuia, vor constitui rezerva Poliției și vor dispune de dreptul de a se transfera într-o funcție polițienească pe parcursul următorilor 3 ani, cu includerea vechimii în muncă pînă la transfer în vechimea în serviciu polițienesc.

(2) Dreptul la transfer în condițiile alin. (1) din prezentul articol încetează odată cu atingerea limitei de vîrstă de aflare în serviciul Poliției.

(3) Regulamentul cu privire la rezerva Poliției este aprobat de ministrul afacerilor interne.

Articolul 70. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2013.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni:

a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

(3) La intrarea în vigoare a prezentei legi, se abrogă:

a) Legea nr.416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.17-19, art.56);

b) Hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova nr.637-XII din 10 iulie 1991 „Cu privire la gradele speciale pentru efectivul de trupă și corpul de comandă al organelor afacerilor interne” (Veștile, 1991, nr.11-12, art.112);

c) Hotărîrea Parlamentului nr.654-XII din 22 iulie 1991 „Privind aprobarea textului Jurămîntului efectivului de trupă, corpului de comandă al poliției și al altor subunități ale organelor afacerilor interne ale Republicii Moldova și a Regulamentului privind modul de depunere a jurămîntului”.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului

Invocînd prevederile conținute în *Concepția de reformare a Ministerului Afacerilor Interne și a structurilor subordonate și desconcentrate ale acestuia, Strategia de reformare a sectorului justiției, Programul de activitate a Guvernului Republicii Moldova „Integrare europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare”*, recomandările experților și evaluatorilor Uniunii Europene în domeniul respectării și implementării de către Republica Moldova a angajamentelor stipulate în tratatele internaționale, a fost identificată necesitatea perfecționării cadrului legal de activitate a poliției.

În acest context, unul dintre obiectivele principale este asigurarea în Republica Moldova a unui serviciu de poliție profesionist, neutru din punct de vedere politic, demilitarizat, care exercită atribuțiile sale în interesul cetățeanului și al comunității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, precum și conferirea legală a unui complex de măsuri în vederea protecției juridice și sociale a angajaților Poliției.

În scopul atingerii obiectivelor enunțate, Republica Moldova a beneficiat de suportul consistent al experților oferiți de organismele Uniunii Europene, în special domnii Francesc Guillen Lasierra (Spania), Ralph Roche (Marea Britanie), prin Programul comun al CoE și UE privind susținerea democrației în Republica Moldova, domnul Gabriel Sotirescu, consilier de rang înalt din partea UE, domnii Gintaras Svedas, profesor, doctor habilitat în drept, șef al Departamentului Justiție Penală al Universității din Vilnius, și Dainius Zilinskas, doctor în drept (Lituania), experți ai Proiectului Delegației UE „Susținerea Guvernului Moldovei în domeniul anticorupției, reformei MAI, inclusiv a poliției și protecției datelor cu caracter personal” (MIAPAC).

Drept rezultat, proiectul *Legii cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului* stabilește o nouă viziune cu privire la organizarea activității Poliției în cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Astfel, în componența Ministerului Afacerilor Interne, Poliția va constitui o instituție publică specializată a statului, care va exercita atribuții pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, a proprietății publice și private, siguranței și ordinii publice, în condițiile legii.

Activitatea Poliției se va realiza în interesul persoanei, al comunității și în sprijinul instituțiilor statului, exclusiv pe baza și în executarea legii.

În acest sens, proiectul prevede obligația Poliției de a colabora cu alte autorități publice centrale, locale, mass-media și societatea civilă, de a fi transparentă în activitate, asigurînd protecția datelor cu caracter personal și prezumția nevinovăției, de a informa oportun populația cu privire la măsurile necesare de securitate în vederea prevenirii vicitimizării, protecția personală și a bunurilor materiale, de a prezenta rapoarte periodice despre activitatea sa.

Se stabilește expres interdicția pentru Poliție de a cauza, încuraja sau tolera orice formă de tortură, tratament inuman sau degradant.

Proiectul reglementează atribuțiile Poliției cu privire la prevenirea, investigarea și cercetarea infracțiunilor și contravențiilor, menținerea ordinii și liniștii publice, protecția drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor și comunității.

Se stabilește o nouă organizare și tipurile Poliției. Astfel, sub aspect structural, Poliția va fi organizată în Inspectoratul General al Poliției, subdiviziuni specializate și subdiviziuni teritoriale. Poliția va fi constituită din Poliția criminală și Poliția ordine publică.

Inspectoratul General al Poliției va fi organul central de administrare și control al Poliției, cu personalitate juridică și competență pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Conducerea Inspectoratului General al Poliției va fi asigurată de șeful Inspectoratului General al Poliției numit de Guvern pe un termen de 5 ani, la propunerea ministrului afacerilor interne. Proiectul de lege prevede criterii clare pentru numirea și eliberarea din funcție a acestuia.

Subdiviziunile teritoriale se vor institui conform principiului organizării administrativ-teritoriale, iar în municipiul Chișinău și UTA Găgăuzia vor fi înstitute direcții de Poliție.

Asigurarea financiară a Poliției se va efectua de la bugetul de stat. Autoritățile administrației publice locale vor putea finanța din bugetele proprii realizarea unor acțiuni ale subdiviziunilor teritoriale ale Poliției legate de asigurarea ordinii și siguranței publice în teritoriu.

În vederea asigurării imparțialității și obiectivității, se atribuie competența de a examina petițiile împotriva acțiunilor Poliției subdiviziunii specializate a Ministerului Afacerilor Interne.

Pornind de la principiul depolitizării, delimitării competențelor și consolidării serviciului Poliției, ministrul afacerilor interne va avea competențe stabilite expres în proiectul legii, ce țin de formarea direcțiilor prioritare strategice ale Poliției în realizarea Programului Guvernului, elaborarea și promovarea politicii statului în activitatea Poliției, controlul activității Poliției, aprobarea politicilor de finanțare, asigurare tehnico-materială și socială, perfecționarea cadrului legal etc.

Proiectul prevede restricțiile și interdicțiile pentru angajații Poliției, precum și obligativitatea de a nu executa ordine și indicații care contravin legii.

Se prevede angajarea și promovarea în funcțiile Poliției doar în baza concursului. Se instituie modul de evaluare periodică a angajaților, de testare a integrității profesionale și alte măsuri de prevenire a coruptibilității și asigurare a integrității profesionale a efectivului.

S-a stabilit noțiunea de statut al polițistului și spectrul de funcții care vor beneficia de acest statut, fiind exclusă aplicarea statutului și gradelor de polițist pentru angajații din cadrul aparatului MAI, Inspectoratului General al Poliției și altor subdiviziuni care nu îndeplinesc atribuțiile Poliției prevăzute de prezenta lege.

Totodată, un compartiment distinct al proiectului se referă la protecția de stat juridică și socială a polițistului. În acest sens, au fost acoperite de cadrul normativ: dreptul la protecție din partea statului, asigurarea de stat obligatorie, asistența medicală, asigurarea cu spațiu locativ de serviciu etc.

În scopul asigurării unei continuități eficiente a activității Poliției, evitării fluxului masiv de personal calificat, păstrării și asigurării garanțiilor și drepturilor

sociale existente, proiectul stabilește, de asemenea, că angajații Ministerului Afacerilor Interne, subdiviziunilor subordonate și desconcentrate ale Ministerului Afacerilor Interne care dețin grade speciale de poliție și care pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi au vechime în muncă în organele apărării naționale, securității statului și ordinii publice de cel puțin 12 ani și 6 luni și continuă să activeze în cadrul Ministerului Afacerilor Interne și subdiviziunilor subordonate și desconcentrate ale acestuia, deși funcția deținută de către aceștia nu mai reprezintă o funcție polițienească, vor beneficia de drepturile prevăzute la articolele 65, 66, alineatele (1) și (5) ale articolului 62 ale prezentei legi, pînă la momentul împlinirii termenului vechimii în serviciu care dă dreptul la pensie conform Legii nr.1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

Concomitent, angajații Ministerului Afacerilor Interne, subdiviziunilor subordonate și desconcentrate ale Ministerului Afacerilor Interne, funcțiile cărora nu mai reprezintă funcțiile polițienești, dar care, pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi, dețineau grade speciale de poliție și vor continua să exercite aceleași atribuții în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, vor constitui rezerva Poliției și vor dispune de dreptul de a se transfera într-o funcție polițienească pe parcursul următorilor 3 ani, cu includerea vechimii în muncă pînă la transfer în vechimea în serviciu polițienesc.

Astfel, au fost prevăzute garanțiile necesare pentru diminuarea efectelor și consecințelor negative asupra personalului actual, precum și pentru asigurarea continuității și menținerii profesioniștilor în noua structură a Poliției.

Totodată, persoanele asupra cărora după intrarea în vigoare a legii nu se va aplica statutul de polițist dar vor rămîne în funcțiile deținute, vor fi salarizate în cuantum nu mai mic decît cel primit în decursul exercitării funcției polițienești pînă la punerea în aplicare a noii legi.

În rezultatul analizei efectuate în ceea ce privește întreținerea Poliției, fondul anual de salariu din contul bugetului de stat pentru anul 2013 va constitui 363,8 mln lei (8662 unit. x 3500 lei x 12 luni) ceea ce va constitui o majorare față de anul 2012 cu 202,1 mln lei (161,7 mln lei estimativ în anul curent), din contul trecerii întreținerii Poliției integral din contul bugetului de stat și diminuării transferurilor către bugetele unităților administrativ-teritoriale.

Realizarea procesului de demilitarizare a unor categorii de angajați ce formează Poliția și delimitarea statutului de polițist de alte categorii de funcționari publici/funcționari care asigură activitatea Poliției – necesarul de mijloace financiare în acest scop constituie aproximativ 73,3 mln lei. Suma respectivă constă din plata indemnizațiilor unice la concedierea persoanelor care la moment dețin funcții polițienești 27,4 mln lei, măsură ce urmează a fi realizată în anul 2013, precum și din contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat (23%) și prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni (3,5%) în sumă de 18,9 mln lei anual (pentru anii 2013-2015 suma este de 56,8 mln lei). Totodată, unul din factorii ce vor duce la diminuarea cheltuielilor va fi lipsa necesității echipării persoanelor care urmare a realizării procesului de demilitarizare (aprox. 1700 persoane) vor deveni funcționari publici/funcționari. Astfel economiile preconizate constituie aproximativ 3,6 mln lei.

Examinând dinamica numărului persoanelor care vor obține dreptul la pensie în următorii 5 ani (aprox. 360 persoane anual) se constată o creștere a necesarului de mijloace financiare pentru aceste scopuri cu aproximativ 15,3 mln lei (360 pers. x 42640 lei).

Mai mult ca atât, prezentul proiect de lege va servi drept bază pentru înaintarea și aprobarea cadrului legislativ-normativ nou, în vederea optimizării procedurilor interne de activitate, perfecționării modului de selectare, angajare, promovare, educare și formare profesională a personalului în cadrul Poliției, cerințe inedite și în procesul de realizare a angajamentelor Republicii Moldova pentru liberalizarea regimului de vize cu Uniunea Europeană.

Proiectul a fost coordonat cu ministerele și instituțiile interesate, obiecțiile și propunerile cărora au fost luate în considerație în mare parte la definitivarea acestuia.

În contextul procesului de reformare a Ministerului Afacerilor Interne și a subdiviziunilor acestuia, este vădită importanța prezentului proiect de lege pentru consolidarea Poliției ca instituție publică specializată a statului, avînd misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere și asigurare a ordinii și securității publice, prevenire, descoperire și investigare a infracțiunilor și contravențiilor.

Ministru al afacerilor interne



Dorin RECEAN